

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 v.) — Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice šte. 2. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO. ❁**

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna petstvrsta (šestina „Domoljubove“ širine 34 mm) stane za enkrat 30 v. Pri večkratnem objavljenju primeren popust po dogovoru. — Posamezne številke se prodajajo po 10 v. Čekovni promet poštno-hranilničnega urada šte. 824.797.

Štev. 17.

V Ljubljani, dne 26. aprila 1906.

Leto XIX.

Somišljeniki!

Po sklepu strankinega vodstva sklicujem

velik shod

Slovenske Ljudske Stranke,

ki se vrši v nedeljo, dne 29. aprila t. l. ob polu desetih dopoldan v velikidvorani hotela Union v Ljubljani.

Pristop ima vsak somišljenik Slovenske Ljudske Stranke.

Dnevni red:

Volilna preosnova za deželni zbor kranjski.

Poročajo deželni poslanci.

Somišljeniki! Pridite v obilnem številu na ta velevažni shod; pokažite svetu, da zahtevate z vso odločnostjo ljudstvu pravico!

V Ljubljani, 21. aprila 1906.

Dr. Ivan Šusteršič,

t. č. načelnik »Slovenske Ljudske Stranke«.

Za pravico!

Meščanska stranka! Vodita jo sin poljanskega kajzarja dr. Tavčar in sin trzinkega bajtarja Ivan Hribar. Kajzarji so na vrhu. Tudi kranjske grajčake vodi sin gorjanskega kajzarja Svegelj. Z meščansko stranko je treba

nekaj več razgovora. Že zadnjič smo si ogledali to čudno družbo, ki se upira kmečki večini, in smo ji malo razkopali blato, ki se v njem valja. Pobrskajmo še nekaj!

1. Ta meščanska stranka nima nič možnostni in zvestobe. Če bi ti ljudje danes prišli in rekli, da pojdejo z nami, bi jih s krohotom odgnali. Kdo se more zanesti na take ljudi, ki so za dva groša naprodaj? Saj jih poznamo. Ko je bila vlada v naši deželi nemškega duha, so uradniki z večino učiteljev, bogatejših trgovcev in krčmarjev korakali junaško za nemškutarje v boj. V Loki in Kranju, v Trzinu, Radovljici in Kamniku, v Postojni, na Vrhniki in v Ložu in celo v Ljubljani so izvolili nemškutarje za deželne poslance. Edini, ki je trdno držal slovensko zastavo v rokah, je bil kmet in duhovnik. Kaplani so se na čelu kmetom takrat bojevali proti nemškutarski meščanski stranki in ta jih je po svojih časopisih ravno tako zmerjala, kakor jih danes „Narod“. Nič ni novega pod solncem; vse je, kakor je bilo. Kmet je tam, kjer je bil; zaveden, možat se bojuje danes proti sovražnikom svoje vere, svojega naroda in svojega stanu, kakor se je pred leti. Uradnik s svojimi podrepaniki je pa tudi tam, kjer je

bil vedno! Dlako menja, natore pa ne. Dlaka je navidez zdaj slovenska; natora je pa taka, kakor je bila: protiverska, sebična, protiljudska. Z možatim nasprotnikom bi bil boj prijeten; s temi uskoki, ki so vse, samo nič pametnega ne, je pa naravnost oduren.

2. Meščanska stranka nima nič poguma. Pogum daje človeku jasen cilj, ki ga hoče doseči. Ko utrujen omaguje, misli na zaželjeni cilj in se okrepi. Liberalci nimajo nič cilja. Kmečkega ljudstva vedo, da ne morejo uničiti; naših načel tudi ne; zato se izgubljaajo v jalovem zabavljanju.

Kar se bje boj za volivno preosnovo, so nam žugali že strašnih reči. Malo da nas niso požrli, v besedah seveda. V dejanju so pa pasli lenobo in svoje trebuhe. Nič ni s temi ljudmi; edino, kar so znali, je bilo to, da so se zvezali z Nemci, in da so ti delali zanje politiko. Kar so je sami, je bila neumna kot noč. Samo papir so mazali po „Narodu“ in drugih takih listih proti nam. Skriti za ta papir so kleli in psovali. Za drugo delo niso imeli ne zmožnosti, ne poguma. Zajčje krvi so!

3. Vso to kilavo stranko pa drži pokonci uradništvo. Od pisarjev do

okrajnih glavarjev, od bričev do sodnih svetnikov in nadsvetnikov, od eksekutorjev in davkarjev do finančnih svetnikov, — vse, z malimi izjemami, gre proti nam, kjer se po nudi kaka priložnost. To mora razgreti najmirnejšega človeka. Naj nabira dr. Tavčar svojih pristašev med svobodnimi možmi, naj združi skupaj vse samostojne liberalce, mi nimamo nič proti temu. Prostost za vsacega. Kakor smemo biti mi, kar smo, tako smejo tudi drugi. Da bi pa ljudje, ki pomenjajo državo, ki morajo po svoji dolžnosti deliti v imenu države pravico, zdrževali krivice na naših tleh, tega ne bomo pustili. Iz naših davkov so plačani, boré se pa proti nam! Nobena reč ne izpodkopuje tako udanosti do države, kot uradništvo s takim postopanjem. Zapomnijo naj si ti ljudje, da se naš kmet zaveda svojih pravic, in da si jih ne pusti teptati od nikogar, najmanj pa od takih, ki jih on plačuje. Naj zaigra vihar, ki ga vzbujajo, če jim je prav. Liberalci so požrli zazdaj kmetu pravico. Vrnili jim bomo. Ne bomo se pa bojevali v prvi vrsti proti svobodnim možem liberalnega mišljenja, pač pa bomo dosledno in vstrajno, brez ozira na levo in desno vse svoje moči zastavili, da pokažemo uradništvu svojo moč. Naše ljudstvo — kmet, delavec in obrtnik — bo naredilo tem ljudem muziko, da jim bo zvenela po ušesih. Boj so nam vsilili. Naprej za staro pravdo!

Političen pregled.

Leto 1906 — volivno leto.

Leto 1906 je pravo volivno leto. Komaj so ene velike volitve končane, se že začne drugod. Ni še dolgo, kar smo poročali v „Domoljubu“ o izidu volitev za angleški parlament, na kar smo prinašali pogostna poročila o volitvah za ruski državni zbor, takolimenovano „gusudarstveno duma“. No, da se nam napovedujejo volitve kakor za ogrski tako tudi za avstrijski parlament, nam menda ni treba še posebej omenjati. Zanimalo bo gotovo „Domoljubove“ bravce, če se danes na prvem mestu ozremo nekoliko po letošnjem evropskem volišču.

Anglija je volila.

Pred par meseci je volila Anglija nov parlament. Zmagala je demokratska misel nad zastopniki stare angleške politike. Delavec minister — to je najznačilnejše za izid te borbe.

Rusija voli.

Par tednov je že minulo, odkar voli Rusija volivne može za svoj šele novi parlament. Trajalo bo še nekaj časa predno bo konec ruskih volitev; zato ni mogoče že danes s popolno gotovostjo naslikati slike bodočega ruskega državnega zbora; vendar vse kaže, da bo že izid prvih volitev odločilen za bodočnost novoporajajočih se ruskih ljudskih zastopov. Ruski ustavoverni bodo morali brez izjeme odstopiti in prepustiti polje svobodomiselnosti navdahnjenim ljudskim zastopnikom, ki bodo pri vseh svojih različnih strujah in strankah vendar zedinjeni po eni globoko jim vcepljeni misli: Da je treba sedanjo upravo Rusije zamenjati z novo, ki bo brezpogojno zagotovila zakonitost in blagor dežele, svobodo državljanov pri široki izvršitvi državljskih pravic.

Francija bo volila.

Tudi Francija bo volila. Čez nekaj tednov pristopijo francoski državljani, da izrekó, komu bodo za bodočo dobo izročili politično moč in nalogo zakonodajstva. Od teh volitev še ni pričakovati posebnega uspeha za stranke, ki so nasprotne nesramni proticerkveni gonji francoskih brezvercev. Stranka, ki je zdaj na krmilu, je vso upravo, vse šolstvo, vse javno in privatno življenje tako zastrupila, tako pokvarila, da to pot še ne prodró močje, ki bi branili pravico vere in vesti proti nesramnim brezbožnežem, ki hočejo uničiti zadnjo sled krščanstva. Vendar so pa dogodki zadnjih dni tako razburili vse ljudstvo, da bo borba gotovo jako huda. V boju se pa vadijo in urijo čete, ki bodo pozneje gotovo zmagale. Udeležba pri volitvah bo gotovo ogromna in francoskemu značaju primerno tudi živahna. Brez nasilstev gotovo ne pojde.

Tudi Ogrska bo volila.

Za Francijo pride na vrsto Ogrska. Položaj bo čisto izreden. Sicer je novi ministrski predsednik Vekerle obljubil čiste volitve, to se pravi, da vlada nima namena pri bodočih volitvah rabiti različnih postavnih in protipostavnih, nasilnih in umetnih pripomočkov, da si pribori večino v zbornici. Toda Ogrska je taka dežela, da vsak ministrski predsednik obljubuje vedno „čiste“ volitve, seveda zato, ker so „čiste“ volitve nekaj tako nenavadnega na Ogrskem, da jih je treba še posebej obljubljati, kakor da ne bi bila že itak dolžnost vsake vlade, da čuva nad nepristranskim izvrševanjem zakonov. Ne molimo se, če napovemo, da se bodo vršile bodoče volitve pod groznim pritiskom sedanje vlade, ki je sestavljena iz zastopnikov združenih strank. Uporniki ministri bodo izrabili vso svojo moč in grozili z uničenjem življenjskega obstoja vsem, ki bi se jim ustavljali.

In končno volimo tudi v Avstriji.

Pa tudi mi bomo volili. Ali „po starem“ ali „po novem“, — kdo ve? Po starem volivnem redu izvoljeni državni zbor ne bi bil nič boljši od sedanjega. A splošna in enaka volivna pravica bi saj razbila tiste zastarele stranke, ki so se tako zagrizle

zdaj, da ne morejo ne naprej, ne nazaj. Nekaj novega, nekaj svežejšega bi sledilo namestu starega, popolnoma nerabnega stroja.

Ali bomo volili tudi na Kranjskem.

Za deželni zbor kranjski se tudi bližajo volitve. Ali bomo morali čakati do prihodnje spomladi, ali pa bo treba že prej stopiti na volišče, je uganka, ki s nam bo najbrž tako rešila, kakor je padlo z neba zadnje zasedanje kranjskega deželne zbora.

Notranje-političen položaj v Avstriji.

Državnozbornski poslanci so še vedno na počitnicah. Na Dunaj se povrnejo zadnje dni tega meseca, ker se morajo z majem začeti zopet redne seje v parlamentu. Odslek za volivno preosnovo pa je pričel s svojimi sejami že mnogo prej. Prvo je namreč imel že 24. aprila in bo odslej zboroval, kadar mu bo le mogoče, da izpremenjena vladna predloga čimprej pride pred državni zbor do drugega branja. Splošno se boče pa oni načrt za avstrijski državni zbor, ki so ga določili za bodoče zasedanje načelniki klubov, vsled izpremenjenega položaja na Ogrskem temeljito izpremenil. Zastopniki obrtnikov in obrtniška glasila se bojé, da obrtna novela ne bo rešena pravočasno. A ta strah baje ni opravičen. Zakasnila se bo sicer nekoliko rešitev, ker se mora vlada že v prvi seji izjaviti o novem polčezju na Ogrskem, kateri izjavi sledi najbrž razprava. Na vsak način se vrši drugo branje obrtne novele že meseca maja. Bodoči dnevni red bo baje sledeči: 1. zakon o vojaških taksah, 2. obrt. novela, 3. zakon o hmelju, 4. zakon o krošnjarstvu.

Volivna preosnova za avstrijski parlament.

Ker je zahtevala krona od ogrskih združenih strank, ko jim je izročila vladno, da mora uvesti volivno preosnovo, trdè, da ne bodo mogle razne spletke zavirati Gavča v njegovem boju za splošno volivno pravico. Gavč namerava takoj, ko se povrne iz Karlovih Varov, stopiti v dotiko z voditelji raznih strank. Posvetovanje bo pred vsem namenjeno položaju na Ogrskem in ne toliko volivni preosnovi. Nekatera novejša poročila slovejo, da vlada namerava zvišati število poslancev od 455 na 478; Nemci bi dobili 10, Poljaki 10, Italjani dva in Čehi enega poslanca več. Nemško-romanskih poslancev bi bilo tako 237, slovanskih pa 241. Nemška ljudska stranka prireja sedaj shode, na katerih tožijo govorniki, zakaj niso dopustili, da bi bil postal Deršata minister, ki bi bil gotovo vplival, da bi zakonski načrt o volivni preosnovi ne bil tako prijazen Slovanom, kakor je. Naglašajo dalje, da je nujna potreba, da nastopijo vse nemške stranke edino. Uvideli so vendar enkrat, da zmage volivne preosnove ni mogoče več zadržati; zato zahtevajo od svojih poslancev, naj delajo na zvišanju števila nemških poslancev in na izboljšanje nemških volilnih okrožij.

Letošnje delegacije.

Pred kratkim se je vršil skupni ministrijski svet, v katerem določijo, kdaj se snidejo delegacije. Ministrskega sveta sta se deležila oba ministrska predsednika, avstrijski Gavč in ogrski Vekerle. Kakor pričajo, nameravajo sklicati delegacije jeseni in bodo imele nalogo, da dovolijo obroke na višje armadne izdatke v letih 1906 in 1907.

Kdo bode Žičkarjev naslednik?

Znano je Domoljubovim bravcem, da je pred nekaj meseci umrl državni poslanec in splošno kurijo Spodnještajersko, dekan Žičkar; zadnji čas se je začelo živahno gibanje med štajerskimi Slovenci, kdo naj ostane njegov naslednik. Splošno mnenje štajerskih domoljubov je, da bi bil delavni g. dr. Korošec najvrednejši naslednik pokojnega g. Žičkarja, ker ga dičijo odlične sposobnosti. Tako je bilo tudi sklenjeno že pri na shodu v Kozjem, ko so vsi govorniki povdarjali, da naj gospod dr. Korošec prejme za Žičkarjem, poslanstvo in je številno ljudstvo temu soglasno pritrdilo. A žal, tudi tu so se našli liberalci, ki so domnevali, da bi bil bolj naravi, tudi tu pričeli s svojim spletkarstvom. Na nekem shodu v Celju so namreč proglasili za kandidata splošne kurije nekega Jakoba Pukla. Naj bi vsi, katerim je v resnici za dobro zastopstvo v državnem zboru, odločno nastopili za kandidaturu g. dr. Korošca, ne glede na osebnosti par liberalnih spletkarjev, ki kažejo božičke kranjskega liberalizma.

Trozveza se krha.

Med Avstrijo, Italijo in Nemčijo je že nekaj časa zveza, obstoječa v medsebojni pomoči vseh treh držav v slučaju vojske. Minule dni pa so se začeli zbirati črni oblaki na obnebu te zveze in pričakovati nemo, da bomo kmalu poročali: trozveza je več. Večkrat smo že omenili, da Italija ne zaupa Avstriji, kakor tudi slednja ne zaupa Italiji, kar nam javno priča pomnoževanje posadk na italijansko-avstrijski meji. Pred kratkim pa je prišlo do nesporazuma tudi med Nemčijo in Italijo. Slednja je namreč pri nekem velevažnem posvečevanju ni pokazala nič kaj prijazno Nemčiji, kar je dalo povod, da je hotel nemški kancelar izjaviti v nemškem državnem zboru nezadovoljnost Nemčije glede postopanja Italije. Nezaupnica v državnem zboru je čer vsled bolezni kancelarjeve izostala, zato pa je nemški cesar brzojavil avstrijskemu ministru za zunanje zadeve, Golubovskemu, in ponudil Avstriji, da nastopi in koristi Avstrije na Balkanu, kjer se križajo te z onimi Italije. In italijansko časopisje je že začelo pisati sovražno proti Nemčiji in se nagiblje vedno bolj na francosko stran. Listi naravnost zahtevajo, naj Italija preneha s dvoumno politiko, kateri naj sledi odkrita, Francozom prijazna politika. Izključeno nikakor ni, da zapoje avstrijsko-nemško-italijanski trozvezl v najkrajšem času mrtvaški zvonec.

Na Ogrskem.

Na Ogrskem so dobili „novo vlado“. Starega Fejervarija so penzionirali in postavili na čelo vlade uporneža Vekerla. Ve-

kerle je zaslišal zadnje dni odkar je ministrijski predsednik razna odposlanstva in je vedno govoril daljše politične govore. Med drugim je tudi rekel, da so voditelji združenih strank samo začasno opustili svoja načela, a ne trajno. Naglašal je potrebo velike samostojne ogrske industrije in moderne davčne preosnove. Tako Vekerle! Vlada pa med tem časom kliče k sebi ostale ogrske voditelje in razmotriva ž njimi ogrske kolobocije.

Kralju zvesti uradniki — preganjani!

Kar smo pričakovali, se je zgodilo. Jasno je danes, da mora državno uradništvo tuliti vedno v isti rog kot vlada. Če tuli vlada v liberalni rog, tuli tudi uradništvo v liberalnega, če pa vlada tuli v kakega drugega, pa tudi še uradništvo v tistega. Kakšne so posledice take politike, nam kažejo zadnji dogodki na Ogrskem. Uradniki, ki so bili prej udani kroni in so ji še vedno udani, so sedanjí vladi, ki je sestavljena iz mažaronskih upornežev, silno neljubi — zato se jih hoče iznebiti. In kaj i je lažjega. Redko sejani kralju zvesti uradniki so bili tako za zahvalo gospodarsko uničeni, ko je nastopila nova vlada. Namen nove vlade je bil jasen. Kaznovati je hotela one uradnike, ker so ostali zvesti vladi in kralju in se niso slepo pokorili združenim strankam.

Kakšen parlament si mislijo Ogrji?

Združene stranke sodijo, da bo v novem ogrskem državnem zboru 200 Košutovcev, 130 ustavovercev, 35 pristašev katoliške ljudske stranke, 25 poslancev narodnosti, 2 demokrata in 3 socialisti. Med poslanci, ki ne bodo pripadali nobeni stranki, bodo tudi trije poslanci nekdanje vsemožečne liberalne stranke.

LISTEK.

Pozno a ne prepozno.

Poljski spisal Wladislaw Strowski. Poslovenil F.

Predno je Janko odšel so se dogovorili, da bote obe svatbi takoj po dokončani žetvi.

Ta čas se je kmalu približal, Janko je prišel dva dni prej domov in prinesel Marici krasno obleko, da bi šla v njej k poroki. A Marica je rekla, da ji je ljubši bolj preprosta obleka in slednjič je v tem pritrdil tudi Janko.

Določenega dne so se zbrali pri nas svatve in oba ženina z nevestama. Po poti v cerkev so igrali godci, da je bilo veselje. Radovednih gledavcev se je ob cesti kar trlo. Bilo je tudi res lepo videti posebno Marico, ki je bila v svoji skromni a snažni obleki lepši, kot bi bila v sami svili. V cerkvi je bilo vse ginjeno, ko je mašnik blagoslovil para in združil zaročence z nerazvezljivo vezjo sv. zakona.

Gostija je bila tudi v naši hiši. Ne bom vam popisoval, kaj smo vse jedli in pili, rečem samo toliko, da tako vesele in zabavne gostije še ni bilo v naši vasi. Sedje so se veselo pomenkovali med seboj, voščili novoporočencem srečo in dolgo življenje, mladina pa je prepevala vesele narodne pesmi in poskočne zdravice.

Vstal je tudi oče, dvignil kupo in nagovoril zbrane svate nekako tako-le:

»Prisrčno vas pozdravljam danes pod svojo streho, dragi sosedi in sosede. Vsi vi veste dobro, da sem se jaz zadnje čase zelo spremenil. Bil sem prej temen samotar, svojeglaven in naravnost rečeno tudi nespameten gospodar. Hvala Bogu, da se mi je slednjič vendar-le malo zjasnilo v glavi. Usoda mojega sina pri vojakihi mi je odprla oči. Bridko se je nad njim maščevala moja nemarnost in zaniknost, ker ga nisem v mladih letih priganjal k temu, da bi se bil kaj naučil. Bridko kesanje so mi vzbudila njegova pisma v srcu, a bilo je prepozno. Zanj nisem mogel več ničesar storiti. Priskočil pa mu je v onih bridkih časih na pomoč Janko, ki je danes v naši sredi ženin, in ki se je z marljivostjo, pridnostjo in učenostjo povzpел do precejšnje časti. Iskreno se mu zahvaljujem danes za nauke in pomoč, ki jo je skazoval mojemu sinu pri vojakihi in tudi njega spravil s tem na pravo pot zglednega življenja. Naj mu Bog obilno povrne v novem stanu, kar je mojemu sinu in meni dobrega storil.

Blagrovati pa moram ne samo njega, temveč tudi njegovo skrbno in razumno mater, ki ga je tako skrbno vzgojila v tako vrlega mladeniča in moža. Kako pa ga je vzgojevala kot revna vdova, ki ni imela na razpolago denarja in bogastva? Vzgojevala ga je v strahu božjem, naučila ga je pridnosti, ljubezni do bližnjega in bogaboječnosti. Vsadila mu je v mehko otroče srce plemenitih naukov in čednosti in vprašajte ga danes, če bi vse to prodal za kupe zlata? Prepričani ste vsi, da reče: ne.

Hvala iskrena vam bodi, Liza, ker ste vzgojili takega sina! Hvala tudi vam za vse dobrote, ki jih je vaš sin skazal naši hiši. Zahvaljujem se vam tudi v imenu vseh onih, katere je vaš sin z lepim zgledom, s krepostjo in poukom spravil na pravo pot, kot mojega sina.

Vam pa, dragi sosedi in sosede, naj bo ta dobra in razumna mati zgled, kako morate vzgojevati in učiti svoje otroke, da bodo enkrat delali vam veselje in živeli po božjih zapovedih. Ne imetje in bogastvo, ne rodovitno in obsežno posestvo, temveč prava vzgoja v krščanskem duhu, to je prava sreča za otroke. Želim iz vsega srca, da bi v tem duhu delovali tudi današnji novoporočenci, da bi dočakali tudi obilnih sadov svojega truda in zakličem jim prisrčen: »Živijo!«

Kozarci so zažvenketali in glasni »živijo«-klici so odmevali daleč na okrog.

Konec.

Ozdravljen hlapec.

Takega smeha pa še ni bilo v gostilni pri Štefanu, kot zadnjo nedeljo, ko so zdravili Blažkovega Jernača, ki se je zastrupil.

Jernač je bil eden izmed onih, ki se dobrega prigrizka nikdar ne branijo. Posebno piko pa je imel na svinjsko gnjat in klobase. Če je kaj takega dobil med zobe, takrat se ni mogel dovolj načuditi, zakaj pravijo temu svetu solzna dolina. A to je bilo več kot nerodno za Jernača, da so na kmetih takl dnevi silno redko sejani po pratiki, ob katerih gospodinje kaj mesenega pokažejo na mizo. O ko bi bil Jernač pratiko delal, vse drugače bi bilo na svetu. Pustni torek bi bil postavil za vsakim ponedeljkom in tam, kjer se v pratki tako grdo gledajo „pasji dnevi“, bi bil Jernač naslikal po tri debele pujse, v znamenje da se mora med tem časom saj trikrat klati pri vsaki hiši. Saj zanj ni bilo lepši muzike, kot takrat, ko so cvilile svinje po vasi pod mesarskimi noži. Ob teh glasovih bi bil Jernač zaplesal tudi najbolj urno polko.

Po končanih kolinah kot je Jernač dobro vedel, so sicer prazni svinjaki a polni dimniki in petdeset korakov na daleč ga je že sčegotalo v nos, če so se kje sušile klobase. Ponoči se je šel sempatje včasih prepričati, če so klobase dobro obešene in če ni nevarno, da bi ne popadale na tla. No in zato težavno službo si je po svoji vesti primerno odškodoval s par klobasami. Nekaj časa je šlo to neopaženo naprej, slednjič pa se je tudi to zvedelo in Jernač je odslej zaman skušal priti še do kakkega prigrizka.

Zadnjo nedeljo je bilo pri fari žegnanje. Tovariši so spravili Jernača seboj k Štefanu na liter vina, če tudi so vedeli, da nima seboj beliča. Bil je zabaven človek in pri pijači ni rad miroval z jezikom. Tudi to nedeljo je vzbujal s svojimi šalami veliko smeha.

Čez nekaj časa pa začuti njegov nos, da se zunaj kuhajo klobase. In vse njegove misli so se zdaj sukale samo okoli tega, kako priti do njih. V žepu grozna suša, zastonj se ne dobi tukaj nič, torej kako? Nekaj časa premišljuje, slednjič se izmuza iz sobe, da bi si nekoliko ogledal ves položaj.

Šel je po hodniku dalje naravnost „za nosom“, to se pravi natančno v oni smeri, odkoder je prihajal prijeten duh. In glej srečo! Zunaj na kuhinjskem oknu na krožniku ste se kadili dve ravnokuhani klobasi.

Jernaču so zrasle oči za polovico, nekaj ga je čudno požgalkalo po grlu, slina so se mu začele nabirati v ustih, dajih je komaj sproti požiral. Skrbno se ozre okrog sebe. Nihče ga ne opazuje, vsak ima dovolj opravka z gosti. Treba je bilo samo stegniti roko in ena klobasa je bila v žepu, druga že na pol v ustih.

Urno je stopil na vrt za hišo in v naglici povžil ugrabljeni plen. Zdaj pa le hitro spet v sobo med tovariše, da ga ne pogrešé.

Pri mizi je nato dobro zalil z izvrstno kapljico in se parkrat prav sladko obližnil. Vsem se je sicer zdelo to nekam sumljivo a rekel ni nobeden besedice o tem.

Ko je šel čez nekaj časa gostilničar iz sobe, je bilo pa v kuhinji že vse navskriž. Gospodinja je letala sem in tje, odpirala omare in predale, predevala krožnike in lonce, a klobas, ki jih je dala hladiti na okno, ni bilo nikjer. Začela se je jeziti in ropotati nad deklo, a gospodar ji je ukazal naj bo mirna, ker bo že sam vso stvar preiskal in uredil.

Nato gre v sobo med pивce in grozno prestrašen pravi:

„Zunaj na okno sem dal hladiti dve klobasi, ki ste zginile brez sledu. Ali kdo kaj ve o njih?“

Vsi so molčali.

„Za božjo voljo, prosim vas, povejte, ali jih je morda kdo izmed vas snedel? Med meso je bila namešana mišnica, ker sem mislil zastrupiti podgane.“

„Kristus,“ vzkliknil je Jernač ves bled „po zdravnika, po zdravnika!“

„Ali si jih morda ti snedel, Jernač?“

„Da jaz; ah pomagajte, pomagajte!“

„Ali obe?“

„Ah obe, kaj bo, kaj bo!“

„Nesrečni človek, kaj si storil! Vendar upajmo, da še ni prepozno, morda te še rešimo, toda hitro, hitro! Brž v klet po repnice in zelnice“, ukazal je gostilničar in kot bi trenil, sta bila dva lonca polna te pijače na mizi.

„Zdaj pa pij hitro, kolikor sploh moreš spraviti vase, edino to te bo rešilo, drugače je smrt gotova.“

Jernač je pograbil lonce zelnice in hlastno začel piti. Toda komaj je dvakrat dobro požrl, je spalil obraz in dejal:

„Naj bo kar hoče, tega pa ne bom pil.“

„Toda pa repnico, drugega zdravila ni za te.“

„Tudi repnice ne bom pil.“

„Kaj pa misliš? Edino to dvojce more pregnati iz tebe strupeno meso in te ohraniti živega.“

„Tovariši, pomagajte, če se sam neče ohraniti pri življenju, ga moramo mi, primite ga in prisilimo ga da bo pil zdravila.“

Nekaj fantov je s čvrstimi rokami pograbilo Jernača in ga položilo znak na klop, dva sta mu odprla usta, gostilničar je pograbil lonce repnice in vlival v odprta usta, Jernač pa je hočeš nočeš požiral in požiral, dokler je bilo kaj v loncu.

„Zdaj pa le hitro domov v posteljo, da se dobro spotiš. Pa hitro stopi, da se malo pretreseš, ker šele potem bo prišlo zdravilo do popolnega učinka. — Toda saj sambi še težko prišel, čakaj te bomo peljali.“

Hitro je bil pred gostilno napravljen voz, poslan s slamo, gostilničarjev hlapec je za-

pregel, Jernača so vrgli na trebuh gori in šlo je po kamniti cesti kot veter.

Ko je gostilničar povedal, da klobasi niso bile strupene, temveč da je hotel na ta način samo kaznovati sladkosnednega Jernača in ga odvaditi, da ne bi segal po tuji lastnini, smeha ni bilo ne konca ne kraja. Vsi so privoščili Jernaču tako zdravilno pijačo.

Drugo jutro je vstal Jernač zdrav in čvrst in silno hvaležen je bil gostilničarju, da ga je ohranil pri življenju. Klobas pa ni od tedaj nikoli več kradel.

Nenavadna molitev pred bitko. Slavn konjeniški general I. pl. Spork, junak skozin, skozi, je imel navado pred vsako bitko opraviti kratko molitev. — Tako je tudi pred bitko 1. 1664, 1. avgusta, — ko je grof Montecuccoli pri sv. Gotthardu na Raabi Turke sijajno pobil, general Spork pokleknil, povzdignil roke ter navdušeno zaklical obrnjen k nebesom: »Ti Vsemogočni Najvišji poveljnik tam gori, če že nočeš danes pomagati nam, svojim otrokom, ki smo verni kristjani, ne pomagaj vsaj tem turškim vragom in videl boš, da se boš čudil!« — Kakor je videti po sijajni zmagi, je tudi ta nenavadna molitev imela uspeh.

Zdehanje je zdravo. Navadno se pravi, da je zdehanje grdo in nedostojno. A neki zdravnik po imenu Noeger ga zelo priporoča kot posebno dobro sredstvo za aparat dihanja. Svojim klientom posebno priporoča zdehati in jih jih s sugestijo na to navaja.

Plavajoča sirotišnica in šola. Da bi Italijani vsaj malo olajšali stanje revnih ribičkih družin po italijanski Adriji in zlasti po lagunah, priredili so neko ladijo za šolo in sirotišnico, kjer se bodo izobraževali v ribarstvu in drugih najpotrebnejših vedah revni sinovi teh ribičev. Ta šola bo plavala po morju okoli. Za enkrat bo sprejela 20 dečkov.

Število zdravnikov. Dr. Helme je izdal statistiko zdravnikov, kjer trdi, da je na vsem svetu 228.230 zdravnikov, a v sami Evropi jih je 162.330. Na Angleškem jih je 35.000, na Nemškem 22.500, v Rusiji 21.490, v Francoskem 20.350, v Italiji 18.250. Med vsemi mesti jih ima največ Bruselj 241 na 100.000 prebivalcev, a zelo malo jih ima Carigrad 33 na 10.000 prebivalcev.

Vabilo

na

I. občni zbor

političnega društva

„Kmetiska zveza“ v Ribnici,

ki bo

v nedeljo, dne 6. maja, popoldne ob pol štiri v prostorih Kmetijskega društva v Dobrépoljah po sledečem sporedu:

1. Poročilo ustanovnega odbora; 2. volitev društvenega načelnika; 3. volitev društvenega odbora; 4. do ločitev društvenega glasila; 5. slučajnosti.

Dobrépoljah, dne 22. aprila 1906.

Za ustanovni odbor:

Fr. Jaklič, dež. poslanec.

Razgled po domovini.

Uradništvo in lib. stranka.

Najzvestejši privrženci propadajoče liberalne stranke na Kranjskem so c. kr. uradniki. Sicer priporočajo na Dunaju ob raznih prilikah razni ministri, naj se uradniki ne vtičajo toliko v politiko, naj bodo nepristranski, a za take opomine se kaj malo briga c. kr. uradništvo. Tako so bili tudi v Novem mestu na shodu, ki ga je imel 19. t. m. dr. Tavčar, po večini c. kr. uradniki navzoči. Pametnim meščanom že preseda neslano zabavljanje dr. Tavčarja čez „Slovensko Ljudsko Stranko.“ Na tem shodu se je dogodilo, da so c. kr. liberalni uradniki odobraval postopanje liberalne stranke, ko je v deželni zboru obstruirala zoper predlogo, ki jo je vložila c. kr. vlada. Torej uradniška obstrukcija proti c. kr. vladni predlogi, to je neka posebnost, ki je mogoča menda samo med kranjskim uradništvom.

Kdo bo Žičkarjev naslednik v državnem zboru? To vprašanje vznemirja Slovenski Štajer. Liberalni celjski odvetniki hočejo najbrž moža, ki se bo strinja s politiko kranjskih liberalcev. Katoliško ljudstvo slovensko pa si želi na Žičkarjevem mestu moža, ki bo deloval v njegovem duhu, ki bo branil neustrašeno v državnem zboru sv. vero, ko se bodo razpravljale tako važne zadeve o zakonu, o brezverski šoli. dr. In tak mož delaven in neustrašen zagovornik pravic slovenskega ljudstva krščanskega je brezdvomno urednik „Slovenskega Gospodarja“ vrli gosp. dr. Anton Korošec. Prepričani smo, da bodo katoliški Štajerci šli z veseljem v boj za imenovanega gospoda.

Občinske volitve v Ljubljani so se vršile pred tednom. Zanimanja za te volitve tudi letos ni bilo med volivci, kar dokazuje pičla udeležba. Le v III. razredu so nastopili nekateri samostojni možje iz Vodmata in tako spravili liberalce v veliko zadrego in strah. Agitirali so liberalci na vso moč, vse kar prisega pod liberalno zastavo so privlekli Bolčevga Pepeta konji na volišče, a kljub temu so dobili liberalci nekaj nad 560 glasov, dočim je volivcev v III. razredu nad 2000. Pristaši „Slovenske Ljudske Stranke“ se volitev niso udeležili. V II. razredu je izmed 1391 volivcev prišlo na volišče le 341. Tudi v I. razredu je bila udeležba jako majhna.

Liberalni shodi se navadno končujejo s tepežem. V Ljubljani so se liberalci v „Mestnem Domu“ odlikovali s surovostjo na ta način, da so vrgli iz dvorane enega izmed naših, ki si je hotel za-

pisati, kar so liberalci govorili. V Šiški so napadli nekaj naših mož, med njimi tudi nekega častitljivega starčka, ki je prišel na shod. Kjerkoli se prikaže par liberalcev, povsod se pojavi tudi surovost in divjost. Ker ne morejo liberalci ne z lažmi in z obrekovanjem ničesar opraviti pri poštenih ljudeh, začeli so segati po palicah, da bi s temi ukrotili slovensko ljudstvo. Toda pustimo političnim otrokom njihovo veselje, saj bo to itak le malo časa trpelo.

Nesreče. Po Ljubljani sta se peljala na lov Franc Brecljnik in strojevodja v pokoju Ivan Brecljnik. V čolnu je bil pes, ki je skočil čez puško, ki se je takoj sprožila. Strel je zadel v desno nogo Franca Brecljnika, katerega so prepekljali v bolnišnico. — V Babičevem hlevu na Dolenjski cesti je našel Anton Vidic mrtvega 47 let starega delavca Pavla Vrankar iz kamniškega okraja. — V Zweinitzu na Koroškem je pričela goreti hiša Meierjeva. Meier se je rešil skozi gorečo vežo, njegova 40-letna žena in 16-letna hčerka sta zgoreli. — Živa je zgorela v neki hiši v Gorici ženska Julija Ružiška. — Novorojenček v Ljubljani. Prejšnji teden je videl nekdo po Ljubljani plavati večji zavoj. Potegnil ga je iz radovednosti na suho, ga razvil in v njem našel novorojenega, mrtvega otroka. Ustrelil se je v Celovcu domobranec Benedit iz Radovljice. — Na veliki ponedeljek se je vozil nek voznik od Rogatca na Štajerskem po veliki cesti. K nesreči se je kočijaž preveč napil. Na nekem strmem klancu je konj padel in mrtev obležal. Kočijaž je odletel s kozla in obležal za vedno. Nek dimnikarski mojster, ki je bil na vozu, si je zlomil nogo, njegova žena pa več reber. Toliko hudih nesreč radi pijanega človeka!

Umrli je v Ljubljani 19. t. m. soproga velespoštovanega trgovca in hišnega posestnika gospa Marija Zorc. Pokojna je bila jako blaga in je vživala splošno spoštovanje. Naj počiva v miru!

Hude nevihte so razsajale po mnogih krajih na velikonočno nedeljo in ponedeljek. Poročajo nam, da je po nekaterih krajih n. pr. okrog sv. Križa pri Litiji, Mokronoga, Št. Ruperta hudo treskalo in vmes padala tudi sodrga. V Zatičini je med hudo ploho padala tudi toča, ki je napravila precej škode zlasti črešnjam. Nevihto s točo so imeli na veliko nedeljo nad Mariborom, Št. Lenartom in Framom na Štajerskem. V Mestinjah pri Jelšah (Štaj.) je udarila med nevihto,

strela v gospodarsko poslopje Antona Kosa in napravila škode nad 7000 K. — Tudi v Komendi je bil hud naliv, udarila je parkrat strela. — Gosta toča je padala nad Jančem in v okolici in povzročila mnogo škode.

Liberalni učitelji in liberalna obstrukcija. Kako so divjali liberalni učitelji po svojem časopisju, ko se je „Slovenska Ljudska Stranka“ borila v deželni zboru za pravice slovenskega ljudstva. Surovo in podlo so napadli naše kmečke poslance osobito dr. Šusteršiča, češ, da obstrukcija žre in da se vsled nje neboljšajo učiteljem plače. Vsa stvar se je sedaj obrnila. Naši poslanci so bili pripravljeni delati, a liberalci so počeli v deželni zboru obstruirati. In ravno isti učitelji, ki so prej tako psovali kmečke poslance, odpravljajo sedaj liberalne muzikante in njih obstrukcijo. „Učiteljski Tovariš“, na katerega prisega liberalno učiteljstvo, se je s tem zopet pokazal kot sovražnik kmečkega ljudstva in delavstva, ker se strinja z liberalnimi poslanci, ki so pričeli obstruirati zato, da ne pride kmečki stan, obrtnik in delavec do večjega zastopstva v kranjski deželi. Liberalna obstrukcija tudi žre in bo učiteljem požrla tudi zvišanje plač. Liberalni učitelji nočejo videti biča, ki ga liberalna stranka vihli nad njihovimi glavami.

V Borovljah na Koroškem je umrl nekdanji trgovski minister Pino. Bil je po odstopu več časa v Bukovini deželni predsednik. Na starost je oslepel. Bil je Slovenecem pravičen, zato so ga sovražili velikovski Nemci. Naj počiva v miru!

Nesramno izzivanje dveh Nemk. Med potresno procesijo na velikonočno nedeljo je stalo nekaj mož trnovske župnije v Ljubljani na Kongresnem trgu. Iz okna prvega nadstropja hišne št. 16. sta začeli dve gospodični brizgati vodo iz malih v rokah skritih brizgalnic na spodaj stoječe može. Nepopisna razburjenost se je polotila mož. Hoteli so udreti v hišo, a vrata so bila zaprta. Ne bilo bi se dobro nesramnima ženskama zgodilo, ako bi jih bili dobili možje v pest. Tudi na poziv stražnika nista hoteli odpreti vežina vrata. Sedaj se je zvedelo, kdo sta bili ti ženski. Ena je hči protestantskega zdravnika dr. Boka, druga je pa gđč. Schwab. To podlo izzivanje dveh nestrpnih brezverskih Nemk se mora postavno kaznovati.

Litijski fotograf g. Rožun je razkazoval v prostorih „Krščansko socialne Zveze“ v Ljubljani svoje krasno izdelane slike iz naše domovine ter podajal pri-

merno razlago. Vse navzoče je g. Rožun zadovoljil. Umestno bi bilo, da bi tudi naša izobraževalna društva povabila g. Rožuna, da seznani njihove člane bliže z našo lepo domovino.

Novo podzemsko jamo s kapniki, ki meri 90 metrov, so odkrili v trebanjskem okraju pri Dobrniču.

Amerikanski listi se norčujejo iz kranjskih liberalcev radi njihove muzike v deželni zboru. Ti listi pravijo, da so kranjski liberalci izmed vseh liberalcev na svetu najbolj nazadnjaški, imenujejo jih „napredne liberalce, ki o napredku nočejo nič čuti.“ Povsod drugod se veselje razširjenja volivne pravice, le kranjski liberalci ne privoščijo kmetu in delavcu večjega zastopstva v zbornici. — Še celo tam v Ameriki obsojajo kranjske liberalce kot sovražnike kmeta.

Vodovod Jasen in Vrbovo pri Ilirski Bistrici je zagotovljen. Vlada je dovolila polovico na 34.230 K proračunjenih stroškov. Delo bode takoj razpisano. — Tudi v Radovljici bodo začeli graditi vodovod. Obravnava se je ugodno končala.

Kranjska trgovska in obrtna zbornica. Trgovski minister je potrdil izvolitev g. Jožefa Lenarčiča za predsednika in g. Frana Kollmana za podpredsednika kranjske trgovske in obrtne zbornice.

Upravna Mirne. Cesar je potrdil načrt zakona, s katerim se zviša državni in deželni prispevek za uravnavo Mirne.

Žensko bolnišnico v Novem mestu bodo zidali na dr. Puznikovem prostoru pod „šancami“. Kupili so tudi skednje gospe Kalčičeve in vrtič. Za ta prostor so se skoro vsi izvedenci izrekli. Meseca maja se bo razpisal konkurz za stavbo. Postrežbo v bolnici bodo prevzele čč. sestre sv. Križa iz Gradca.

Gorjanski fantje bodo ustanovili strelsko društvo, za katero se kaže veliko zanimanje. Neki zgagi v Gorjah pa to ni prav in zato stresa svojo jezico po „Narodu.“ A vrli gorjanski fantje se kaj malo zmenijo za neumno bevskanje po umazanem „Narodu.“ Kakor čujemo, bodo v svojih uniformah nastopili že pri procesiji sv. Rešnjega Telesa. Tako je prav, le pogum gorenjski korenjaki!

Kdor zna, pa zna! Nekemu učitelju se ni ljubilo sedeti v šoli, zato se je rajši podal za tri dni od doma. V šolski zapisnik pa je zapisal, da radi slabega vremena ni bilo nič otrok v šolo. Seveda, papir je potrpežljiv in, če še nadzornik ne zve za te tridnevne počitnice, pa dobro.

Tudi v surovosti je treba previdnosti. Nekdo je pisal svojemu

župniku, da je župnik kravji pastir. Ker se pa pastir razločuje po tem, kaj pase, ali je kravji, ali pa ovčji pastir, se ima toraj ta človek za kravo. Pa še tu se je urezal, kajti drugi so mnenja, da je „bik“, ker tako nespametno piše.

Državne ustanove za obiskovalce obrtnih šol. Za prihodnje šolsko leto razpisuje naučno ministrstvo več državnih ustanov za obiskovalce obrtnih šol. Ustanove znašajo za ljubljansko c. kr. umetno obrtno strokovno šolo 40 K na mesec in veljajo za vso učno dobo. Te ustanove so osobito tudi namenjene obiskovalcem zimskih kurzov za stavbne obrtnike (zidarje, tesarje in kamnoseke). Prošnje za take ustanove je nasloviti na naučno ministrstvo, vložiti pa jih je najkasneje do 15. maja pri ravnateljstvu onega zavoda, v katerega želi prosilec vstopiti. Prošnji morajo biti pridlane naslednje priloge: Krstni list, domovinski list, učno ali delavsko izpričevalo (če se prosilec zglašja za vstop v zimske kurze za stavbne obrtnike), zadnje šolsko izpričevalo in ubožni list. — S tem opozarjamo naše čitatelje na zgoranje ustanove s pristavkom, da daje vsa potrebna pojasnila v tej zadevi drage volje ravnateljstvo c. k. umetno obrtne strokovne šole v Ljubljani.

Čebelarke vesti.

Dve knjigi za čebelarje je ravnokar izdalo osr. čebelarstvo. Cena obeh 3 K 20 vin. — V Šent Jerneju pri Novem mestu bo čebelarški shod dne 6. majnika ob treh popoldne v gostilni pri Poljancu.

V Toplicah na Dolenjskem bode v nedeljo, dne 29. aprila čebelarški shod v gostilni pri Sitarju. Začetek ob 3. uri popodne. Spored: 1. Predavanje o čebelarstvu; 2. razkazovanje praktičnega orodja, panjev, strojev itd.; 3. ustanovitev podružnice. Predaval bo tajnik osrednjega društva.

Na obeh shodih se bo predavalo o umnem čebelarstvu. Čebelarji, pridite na shode!

Gorenjske novice.

g Iz St. Vida nad Ljubljano se nam piše: Mi Šentvidci nočemo zaostati za drugimi v narodni in gospodarski organizaciji; to se lahko vsakdo prepriča. V zadnjem času smo si ustanovili celo vrsto potrebnih naprav, omenjam le »Čebelico«, kmetško hranilnico in posojilnico, kar je oboje velikega gospodarskega pomena; tudi rokodelsko društvo se ne kaj giblje. Dalje so nam v pretečeni zimski sezoni dobrotniki, oziroma voditelji, ki se žrtvujejo za ljudsko izobrazbo, preskrbeli več zanimivo-poučljivih gospodarskih predavanj, ki so bila vsakrat dobro obiskana. Skratka: ljudstvo vstaja, ker se dani med njim! Pridno

se čita »Slovenec«, ki prihaja vsak dan v 40 izvodih v našo župnijo, in vrli »Domoljub«, ki ima čez 100 naročnikov. To j elepo! Pa se morda komu čudno zdi, ne gre mu morda v glavo, da smo tu v St. Vidu, ki je tako blizu Ljubljane, toliko zavedni. Vidiš, to je takoj. Mi smo tikaj blizu Ljubljane, kjer se maže tisto liberalno gnezdo. Temu ali onemu je večkrat dana prilika, priti v dotiko s temi ljudmi, ki bi tako radi kmeta držali na tleh, da bi se ne mogel gibati. Kmet jim je peto kolo, ki bi kar nič ne bilo treba. Mi Šentvidci smo pa tako hudobni, da si še vedno domišljujemo, da je kmetijski stan steber vsake države in n šment, da bi naše ne bil. Za to pa nam ne gre v glavo, kako je to, da tisti ljudje, ki bi imeli skrbeti, da se ta steber okrepi, podirajo, kar drugi s trudom stavijo; seveda, kmet ne sme dobiti svoje pravice, ker sicer bi šli tisti škrički zdaj na račun kmeta šampanjca pijo, rako kom žvižgat. To mi Šentvidci vidimo, ker smo blizu Ljubljane, zato pa se združujemo pod zastavo »Slovenske Ljudske Stranke«, ker bomo na ta način ohranili naša posestva in našo sveto vero, ki smo jo podedovali od očetov naših.

g Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Šenčurju pri Kranju priredi dne 19. apr. in 6. maja, popoldne ob polu štirih koncert in igro s sledečimi sporedom: 1. Koračnica, četeroročno za glasovir, priredil A. Foerster Igrata gg. organist in kaplan. 2. Deklamacija: »Pesem starga Kranca«. 3. Val. Volarič: »Pogled v nedolžno oko«, samospev s spremljevanjem na glasovirju. 4. Deklamacija: »Uboji kmet«, po »Domoljubu«. 5. Fr. Schubert: »Venec valčkov«, četeroročno na glasovirju igrata gg. organist in kaplan. 6. Iv. Zajc: »Zrinsko Frankopanka« in »V boj«, po moški zbor. 7. »Trije tički«, burka v dveh delih. — Vstopnina: Prvi sedež 60 vin., drugi sedež 40 vin., stojišča 30 vin. — Ker je čist dobiček namenjen novoustanovljenemu tamburaškemu društvu, vabi odbor k obilni udeležbi.

g Hranilnica in posojilnica v Lukovici imela občni zbor za upravno leto 1905 v nedeljo 11. marca. Kakor je razvidno iz poročila načelstva, je v kratkem času osem mesecev svojega poslovanja hranilnica lepo napredovala. Denarni promet znaša do novega leta 93.326 K in ima čistega dobička 268 K, članov šteje 77. V načelstvu so bili izvoljeni vsi prejšnji možje. H koncu nam je gospod Pogačnik odposlanec »Zadružne zveze«, v krasnem govoru razlagal »o pomenu zadružništva«, kar mu izrekamo najpriskrnejši zahvalo. Navzoči so z velikim zanimanjem poslušali govor. Zeleli bi, da nam »Zadruga« o priliki pet preskrbi taka poučna predavanja. — V zadnjih treh mesecih po novem letu se je vložilo okrog 24.000 K, skupni denarni promet je pred koncem enega leta znaša 152.475 K. To kaže, kako potrebna je bila hranilnica. Tako je tudi prav! Kmetje, le pogumno naprejte v uspehi ne izostanejo!

g Iz Kamne gorice poročajo, da se za 22. t. m. napovedana veselica z igro »Sveta Neža« ni vršila, ampak se je zaradi neugodnega vremena preložila na priložnost nedeljo, 29. t. m.

g Umrl je v Kamniku posestnik in meščan g. Josip Rode vulgo Cenetor. Isti dan je umrla posestnica Apolonija Čebulj.

g Iz Nove Oselice, dne 23. apr. V nedeljo 22. apr. ob 2. popoldne je treščilo v hlev in skedenj Jak. Pagon, Hovbovše štev. 1. in je vse gospodarsko po

sloj pogorelo do tal. Zgorelo je tudi dvoje telet. Posestnik je zavarovan pri graški zavarovalnici.

Iz medvodske občine.

Za župana je bil izvoljen dne 19. aprila 1906 Jožef Šusteršič posestnik in gostilničar v Seničici št. 1. S tem so zavezani jeziki lažnjivim liberalcem, ki so vedno lagali, češ, sedaj pravijo da bodo volili Tometa potem bodo pa Smovca. Že eno leto je bilo tako dogovorjeno, in dogovor se je vršil vpričo prejšnjega župana Svoljšaka, ki je bil tudi s tem zadovoljen.

Kdo bi bil še rad župan? No, skoraj vsak izmed liberalnih kolovodij bi bil rad splezal na županski stol. Posebno se je ljubilo Francu Šusteršiču iz Svetja, Zlatetu, kateri je sedaj ves užaljen, da niso volilci tako plesali, kot je on piskal. Tudi Franc Jarc iz Medvod bi se ne bil branil županske službe; za tega bi bilo še celo dobro, ko bi bil župan, da bi dobil saj kaj dela, in ne bi oprezoval pri vsakem vlak: v Medvodah, kdo prihaja in odhaja. Postaje načelnik v Medvodah naj bi tega človeka zapodil domu, ker ovira promet na postaji, ko se ga morajo ljudje ogibati. Če nima doma drugega početi, naj se vleže na tla, in s petami bije v tisti del telesa, ki se navadno ne imenuje. Tako vsaj nikomur ne bo za napotje.

„Kurja babica“ imenuje Grmek v „Gorenjcu“ Jurija Cmana iz Sore. Grmek naj pazi, da mu ljudje ne bodo začeli praviti „farovška babica“, ker je znano, kaj si je dal opraviti v župnišču pri Sv. Lenartu v Selški dolini. Skrb za nezakonske otroke priporoča Grmek nekaterim našim volilcem. Grmeku za nezakonskega otroka res ni treba skrbeti, ker mu je umrl. Vendar predno našim volilcem v tem oziru kaj naroča, naj skrbi, da bodo skrbeli za svoje nezakonske otroke Starmanov Janez in njegovi pristaši.

Novice iz poljanske doline.

g Lovric pisatelj. »Narod« je dostojen list, piše Lovric. Kdo bi se temu ne smejal? Mislil, da nihče tega ne verjame, razen kdor nima »normalnih« možganov.

g Čudež v Poljanah. Lovric ni bil nikdar med misijonom v cerkvi, vendar piše o pohujšljivih govorih, kakor da ni zamudil nobene pridige. Tega pa ni sporočil, da je ravno misijon pokazal, da se Lovric bolj briga za misijon, kakor za vzgojo mladine.

g Lovric dacar. »Koliko vina se je izpilo med misijonom v poljanskem farovžu!«, zdi mi se v svojem »čednem« glasilu. Res sreča, da Lovric samo v svoji bujni domišljiji meri farovške sode.

g Sajasti Lovric še sedaj ne more pozabiti, kolikokrat se je na Vidmu zastoj najedel in napil. Ker so njega bile dekle namazale s sajami, zlobno namiguje, kakor da ta slavnoznan rodovina ne bi bila poštena. Grdo je, če Lovrič obrekuje nedolžne, še bolj grdo je pa, če krade dobro ime pokojnim svojim dobrotnikom na Vidmu. Takemu človeku ne pravimo drugače, kakor: Fej Lovric.

g Lovric štacunar. Na Malenskem vrhu prodaja Lovric učencem zvezke in svinčnike. Nedavno je en svinčnik premalo prodal, zato pa tudi ni mogel plačati v gostilni vse cehe.

g Farovski Tonček se je spuntal. »Nam več otroke ahtu. Somašter mora. Nečem!« — Zato je Lovric zopet nadzoroval šolarje pri velikonočni procesiji.

g Lovric bodoči deželni poslanec. Ko je Lovric zvedel o liberalni obstrukciji, je žalosten vzdihnil: »Škoda, zakaj nisem tudi jaz poslanec. Kako lepo bi piskal na flavto!«

g O izgubljenem Bogu kvasi Lovric. Že davno ga je on izgubil iz svojega srca in pripravljen bi bil, ga tudi vsak dan izgubiti, ne le enkrat, ampak stokrat, ko bi ga le imel.

g Javorski dopisnik, oziroma poročevalec, ne nosi hlač, marveč kiko. Za vzor si je izbrala ta mlada oseba Lovrica. S tem je za danes vse povedano.

Dolenjske novice.

Belokranjske novice.

d Pri Treh farah je bila na Velikonočni pondeljek predstava „Kmet Herod“. Igrali so pri zaprtih prostorih samo za mladeniče „Mar. družbe“ udje „Mar. mladeniške družbe“. Da si želimo res več vneme in čilega razvoja v našem mestu tudi med drugimi mladeniči za dobro stvar in potreben napredek, je umevno, in ako Bog dā, bodo take medsebojne zabave pomogle do tesnejše zveze vseh dobrih mladeničev!

d Hranilnica in posojilnica

v Metliki je imela svoj občni zbor dne 8. aprila t. l. Bilo je pač nekoliko razdvoja, ki je pri vsaki dobri stvari koristen, da se pride do sporazuma in da napreduje dobra stvar. Liberalci so se debelo lagali in mislijo, da bodo si s tem zopet polnili žepe — a upamo, da se vse mirno reši in ostanemo trdni in zvesti, ker vemo, da je samo pod nesebičnim vodstvom, ki ne gleda na svoj žep, ampak na korist in napredek ljudstva, mogoče priti kmetu do pravice in veljave. Mi ostanemo zvesti in se ne bojimo nikogar, najmanj pa figamož. G. Ivana in druge duhovnike pa tem višje cenimo, čim bolj jih liberalci trgajo.

d Nenadoma je umrl v Me-

tliki star fant I. Letner, ki je bil res poštenjak in strah metliškim paglavcem. Opravil je še spoved na cvetno nedeljo, veliko soboto je še delal in hodil okrog, na veliko nedeljo je umrl. N. v m. p. l.

d Napadel je Jožef Bezek iz Metlike staro ženo Tomc iz Primosteka in jo davil in skoro umoril, da se ji ni še posrečilo klicati na pomoč. Zagovarjal se bode pred sodiščem.

d Ali res laže „Domoljub“?

To bodeta tajila sedaj celo Parma in tudi nadzornik Turk. »Narod« je pisal te dni, da laže „Domoljub“. Vsi pa vemo, da kar piše, je resnica ali je prav tistim učiteljem

in Turku ali ne, je vse eno. Parma in Turk sta zadnjič sama videla pot in šla tudi po njej in jo s „ketnami“ merila — pot, ki pelje na Orabrovec iz Trnovca — slišala sta trpke tožbe kmetov, katerim sta hotela usiliti šolo na Trnovcu. Gospodoma večkrat priporočamo, da naj si ogledata, kdo je res za napredek šole in kdo ne! Noben človek več ne vrjame, da ste vi prijatelji šole in napredka. Sila ni nikdar dobra, tako tudi ta pritisk na šolo v Trnovcu samo zaradi lepega nadučiteljevega stanovanja v Metliki od strani Turka in Parma ni bil umesten, še manj pa šolska kolobocija na Suhoru.

d Brzjavno postajo dobijo v Starem trgu začetkom meseca maja.

d Avanziral je predgradski postaje-načelnik orožniški g. Gantar stražmojstrom. Čestitamo!

d Solo bodo vendarle začeli graditi v Zagodacu to leto.

d Dva brata dva župana sta pred kratkim izvoljeni Jože Malnerič iz Loke pri Črnomlju in štara županska korenina Valentin v semiški županiji.

d Zastopnik „Vzajemne zavarovalnice“ je postal za poljansko dolino trgovec Mihelič v Starem trgu.

Iz litijskega okraja.

Litija. Predilnica v Litiji je sezidala ob Savi nekaj svojih hiš in namerava vzeti vanje mlade od 14—18 let stare deklice kot predilnične delavke pod ugodnimi pogoji kakor obeta. Menda bodo imele nadzorstvo nad deklicami usmiljenke iz družbe sv. Križa. Če bodo pod takim nadzorstvom, bo seve boljše kot je sedaj „na štali.“

Dole pri Litiji. Na Veliki pondeljek so pri nas pogorele štiri hiše in štiri živinčeta. Škoda je precejšnja in pomoč nujna, posestniki revni. Menda je ogenj nastal po neprevidnosti.

Vače. Posvečevanje altarjev na Slemšku bo šele 6. maja, ne pa kakor je bilo poročano na Belo nedeljo.

d Stanga. V soboto popoldan ob 1. uri dne 14. aprila je nastal ogenj pri posestniku Ignaciju Štrus v Ščitu župnije Stanga. Hipoma je bilo vse v plamenu; ogenj je nastal po neprevidnosti gospodinjice, ki je tlečo gobo, ki jo je fant prinesel od žegna iz Stange, vrgla pod streho. Ker je bila hiša lesena, je pogorelo vse do tal, hiša, pod, skedenj, hlev, ves živčez za ljudi in živino, vsa obleka, celo denar in hranilna knjižica. Gospodar je bil zavarovan za malo svoto; revščina velika, ljudje so usmiljenja in podpore vredni. Čujemo, da menijo naš obče spoštovani župnik in duhovni svetnik Mihael Saje nas zapustiti; mislili smo vendar, ker pri nas že 30 let

neto v cerkvi in šoli delujejo, da bodo tudi pri nas počivali. Ljudska govorica je, da bodo potlej k nam prišli g. beneficijar iz Šmartna; ta gospod je šmartinskim liberalcem trn v peti; radi tega so pričeli štangarje strašiti, kako hudega gospoda bodo dobili. Mi pa menimo, katerega gospoda liberalci črtijo, mora že kaj vreden biti. —

d Janče. Dne 16. aprila v ponedeljek popoldan ob 4. je pri nas zelo toča pabila. Na enkrat je bilo vse belo, — še drugi dan se je poznalo. Bila je tako gosta, da je kar veje klestila z drevja. Zgodaj se je pričelo, kaj bo še po letu. Varuj naj Gospod vseh nesreč.

d Iz Litije. Z ozirom na naše poročilo v 10 št. „Dom.“ smo prejeli nastopno pojasnilo od tovarniškega vodstva: Da bi bili mi lansko leto obljubovali delavkam 25 K zaslužka na teden, ni povsem resnično. Govorili smo le o možnosti, da si morejo spretne delavke zaslužiti toliko; takratno vabilo se je namreč glasilo dobesedno: „Spretna delavka si morejo po naših plačilnih knjigah zaslužiti na teden od 12 do 16 K, pa tudi po 25 K in več.“ — Da je to res možno, dokazujejo naše izvirne plačilne knjige in se o resničnosti naših navedb vsakdo lahko prepriča v naših knjigah. — Tudi po besedilu letošnjega vabila se nudi delavkam možnost zaslužiti 25 K, ker je v taistem rečeno, da si morejo spretne delavke zaslužiti 16 K in več. — Plača se od lanskega leta sploh ni izpremenila, ker so cene ostale iste; preje so se cene povišale, kot pa znižale. — Napačno je, da bi delavke v naši tovarnici poprečno zaslužile 40 do 70 krajcarjev na dan. — Glasom naših knjig je poprečna plača delavk mnogo večja. Poleg tega moramo še omeniti, da zaslužijo začetnice manj, toda spretne delavke mnogo več. —

Brez disciplinarnih sredstev bi ne bilo možno vzdržati reda pri takem podjetju, kakor je naše. Vendar se kaznujejo delavci le radi večjih disciplinarnih prestopkov, ali prevelike malomarnosti. Kaznovati smo upravičeni po postavi in delavskem redu. — Pripetilo se je pač že, da so bile delavke kaznovane, ako so kljub opominom odpadke lepe bele volne pustile ležati na tleh, jo pri pometanju niso pobrale, temveč med prah in smeti pomešale in tako lepo belo volno popolnoma pokvarile in jo nič vredno napravile. — Ako se take reči vedno in vedno ponavljajo, ne preostaja pač drugega sredstva, kot dotične delavke kaznovati in jih tako privaditi na red in snažnost. — Kar se tiče oseb, ki pridejo prepozno na delo, je res, da se dotičnike kaznuje. Po naših predpisih morajo biti delavci pri začetku dela na svojih prostorih, da se takoj, ko pridejo stroji v

tek, prične s polnim obrtom. — To pa je pogojeno od tega, da delavci nekaj minut pred zadnjim signalom parne piščalke prestopijo tovarniški uhod in potem dospejo pravočasno na svoje prostore. — Točno ob 6. oziroma 1 uri popoldne se pri zadnjem signalu parne piščalke zapro tovarniška vrata in se delavci, ki pozneje pridejo, pustijo še le po preteku 5 minut v tovarno, ne kaznujejo se pa dotičniki za 20 v., temveč za zaslužek ene ure. Ako se prekasno prišli delavcev ne bi kaznovalo, bilo bi popolnoma nemogoče z obratom pravočasno pričeti.

Po okolištinah bi hodili delavci pol ure ali eno uro prepozno v tovarno in je jasno, da se take zamude v urejeni tovarni ne morejo trpeti. Večkrat se prigodi, da delavci in delavke posebno dotični dan izostanejo, ki sledi neposredno dnevu bivšega izplačila.

Za take slučaje od nas določene kazni delavcev pač ne zadenejo hudo; ko bi isti res tako zelo bili navezani na zaslužek, bi gotovo brez tehtnega vzroka ne izostali.

Tudi to svedoči, da se v naši tovarni dobro zasluži. Da se ne kaznuje tako pogosto in sosebno pomožnih delavcev ne brez temeljitega vzroka, priča veliko število oseb, ki že desetletja delajo v naši tovarni in niso bile še nikdar kaznovane. Kdor stori svojo dolžnost, ni preveč malomaren in se ne pregreši proti disciplini, ni nikdar kaznovan.

Da se razmere v naši tovarni ne morejo imenovati vnebovpljoče, dokazujejo razuntaga številne prošnje za zopetni vsprejem v delo, ki nam vsako leto dohajajo in se od nas večkrat odklonijo.

Kar se konečno tiče nadziralcev, bi se mi v prvi vrsti radi ozirali na domačine, ker isti z ljudmi lažje občujejo. Ako pa z velikimi žrtvami vendarle nastavljam tuje nadziratelje, storimo to prisiljeni, ker ni dobiti strokovnjakov domačinov, ki bi dotično službo lahko opravljali.

Naš namen ni tuje nadziratelje — kakor se namigava v prvi notici — sprejemati, da zamorejo isti z delavci trdo postopati.

Kdor tovarniškemu vodstvu pripada joče osebe bolje pozna, mora pritrditi, da so isti napram delavcem povsem pravični in človekoljubni.

Iz raznih krajev Dolenjske.

d Preglavico dela slovenščina kočevske mu okrajnemu glavarju. Lomi jo, sklanja, spreja in vprega, da se gotovo samemu smili. Pa kdo bo to zameril trdemu Nemcu, toda to je čudno, da mu je zadnji čas tudi nemščina čez glavo. S potoškim občinskim tajnikom bil rad govoril v pričo nekaterih mož po nemško, da bi ga ne razumeli, pa je imel smolo. Tajnik mu je tiho po nemško povedal: »Eden

razume nemško«, in gospod Mihelj si niso upali zabavljati čez može. — Drugje je na uradnem dnevu počastil nekega moža, seveda po nemško, z besedami: »Ti prekleti pes.« Toda mož je razumel nemščino in mu odvrnil: »Gospod glavar, jaz nisem pes, ampak davkoplačevalec.« Torej kočevskemu Mihlju ne dela sitnosti samo slovenščina, temveč tudi nemščina, in ta še skoro večje. Slovenščine ne more govoriti dobro, nemščine pa vselej ne sme.

d Iz Loškega potoka. Gregorski župnik pozor! Vi hodite že nekaj let sem vsako leto enkrat ali pa tudi dvakrat k nam pridigovat in spovedovat, in mi smo vam hvaležni in vas imamo radi, in želimo vas še večkrat videti pri nas. Toda kakor povsod, tako tudi pri nas ni pšenica popolnoma čista. Tudi med nami so hudobni ljudje, in eden izmed teh, piše se Ivo Rus, če ga morda poznate, je hud na vas. Mi vam moramo to povedati, ker se gre za vaše življenje. Ta človek je govoril, da vas bo enkrat počakal in vas bo s cepinom udaril tako močno po glavi, da vam bo kar tam zadaj neke možgane iz glave potegnil. Ker je ta človek hude jeze, bi res utegnil kaj tako groznega storiti, zato vas svarimo pred njim. Bodite pozdravljeni in Bog vas obvaruj! — Ta Ivo Rus je v odboru napredne stranke. — (Op. ured.)

d Iz Sodražice. Naši liberalci so podivjali. Pri volitvi župana in starešinstva so volili za župana gospoda župnika iz samega zasramovanja. Saj jim je menda dr. Lavrenčič povedal, da duhovnik ne more biti niti svetovalc, toliko manj župan. Kako velika je podlost teh ljudi, vidi se lahko iz tega, da bi ga bili pred dvema leti iz samega hinavskega lizunstva najraje snedli, zdaj ga pa hočejo zopet snesti, toda zdaj pa iz same strupene za grizenosti. Posebno olikan je tudi naš podžupan, ki se posebno odlikuje po oliku. Pri volitvi za podžupana je volil organista za podžupana, župnika pa za njegovega namestnika. Taka je naša napredna stranka! Da, res napreduje od leta do leta, toda v surovosti.

d Toča. Velikonočni ponedeljek med popoldansko službo božjo se je pri Sv. Gregorju usula tako gosta toča, da je v kratkem času pobelila vrhove gričev. Na tleh se je opazilo mnogo cvetnih popkov.

d V Strugah so napravili nov božji grob, slikan na platno. To lepo delo, ki bi bilo kras vsaki župnijski cerkvi, je dovršil slikar Matija Koželj iz Kamnika, in je zato potegnil 630 kron.

d Na Robu je dobila Marijina družba novo bandero s podobama Srca Jezusovega in Marije Device. Ta umetnina je delo domačih rok gospe Ane Hofbauerjeve.

g Podšentjurij. V koledarjih in pratikah se nahaja med sejmi »Podšentjurij pri Kambergu«. To pa ni točno povedano, ker je porušeni grad Kamberg precej oddaljen od Podšentjurija; pravilnejše bi se glasilo: »Podšentjurij pri Zagorju«, kajti kdor se pripelje po železnici v Zagorje, ima eno uro hoda po ravni lepi cesti v Podšentjurij, kjer je na sv. Jurija dan starodaven, imeniten sejm.

d Iz Smarija. Kat. izobraževalno društvo je priredilo v nedeljo igrokaz „Indijski siroti“. Lepše zabave si nismo mogli želeli. Vsi, od najmanjših deklic — do starih vražaric — so svoje vloge izvrstno igrane. Na splošno željo bomo igro v kratkem ponovili, takrat upamo tudi več občinstva. Tudi tisti, ki so čez dekleta Mar. družbe po „Narodu“ zabavljali, se pridejo lahko od njih učiti.

d **Iz Mirne**, Dolenjsko. Tu je umrl v torek, 17. apr. g. Ludovik Koračin, predsednik krajnega šol. sveta, star 68 let. Bil je do zadnje dobe skozi 30 let župan. Ljudem je rad pomagal s svetom in dejanjem. Huda pljučnica ga je napadla pretečeni teden. Naj počiva v miru!

d **Mladen. Marijina družba v Metliki**, je imela velikonočni ponedeljek pri Treh Farah družbeno zabavo, v navzočnosti več tamošnjih g. županov in odbornikov. Vrli mladeniči so udarjali na tamburice, ter nas iznenadili s krasnim petjem. Medtem se je igrala šaloigra „Kmet Herod“, bilo je krasno. Čast vrlim mladeničem, le pogumno, naprej. Tudi Belokranjci moramo napredovati.

Notranjske novice.

n **Volilni shod v Postojni** sta sklicala gg. državni poslanec Andrej Ferjančič in deželni poslanec Frančišek Arko na Velikonočni ponedeljek 16. t. m. Oklic sta prinesla „Notranjec“ in „Slovenski Narod“ šele 14. t. m. Shod se ni vršil, ker je gosp. Andrej bolan; in g. Frančišek? Ta menda ni našel v svojem leksikonu tiskarne govora, zato je shod preklical. Ali je plačal županstvu stroške oklica? Menda je hotel predavati o kravjem zgoncu, katerega zna tako ročno vihteti, kar je pokazal zadnjič v deželnem zboru. Radovedni smo, kedaj skličeta nov shod, ker odkar sta poslanca, ju še nismo slišali binglati Notranji.

Iz vipavske doline.

n **Dež smo dobili** na Vipavsko. Bil je prav blagoslov za razsušeno zemljo, ki se je vsa prerodila po tej blagodejni rosi. Krasno pomlad imamo, ki nam vzbuja najboljše nad za prihodnost. Dobri Bog nam torej obeta dati mnogo in dal nam bo tudi, ako bomo* tudi mi dajali njemu, kar mu gre: čast in spoštovanje. V naši roki je torej naša sreča, pa tudi nesreča. Kujmo si torej srečo in ne sple-tajmo si biča.

n **Na Colu** je pri občinskih volitvah zmagala naša stranka z ogromno večino v 3. in 2. razredu. Liberalci v svoji onemogli jezi niso mogli drugega, kot da so najeli nekoga, ki je vrgel ponoči težek in velik kamen v župnikovo spalnico. Hoteli so stem ubiti župnika in našo stranko, pa so zadeli sebe na svojo puhlo in oholo liberalno glavo. Imenovani kamen se sedaj porabi za nagrobni spomenik mrtve liberalno-telovajske stranke, ki bo oznanjal še poznim rodovom veselo vest, da so mrtvi oni, ki niso nikoli zaslužili, da bi živeli; da so mrtvi škodljivci vernega slovenskega ljudstva.

n **Čast, komur čast!** Na Slapu so ob vstajenjski procesiji nosili nebo štirje vojaki, ki so došli na dopust za Veliko noč. Trije so slapenski domačini, četrtega pa so naprosili, da je prišel z Erzolja. Splošno je šel in še hodi po celi fari glas: Lepo so naredili, tako lepo, da lepše niso mogli. Pa sporočite, vi novičarji »Domoljubovi«, kje je bila še taka procesija, kot je bila pri nas, če morete! Čast

torej vrlim vojakom, ki so na tako lep način pokazali svoje junaštvo in na tako lep način priznali svojo vero v vstalega Zveličarja. Nekateri slapenski »civilizirani« liberalni civilisti pa so se pri procesiji obnašali kot divja teleta. Tem svetujemo, naj gredo malo po svetu učiti se olike, morda se jim po tem vendarle malo posveti v glavi kaj je lepo za človeka in kaj mu je v sramoto. Torej čast, komur čast, sramota pa tistemu, kdor časti ne zasluži!

n **Vipavska železnica**. V sredo po Veliki noči je bil komisijski odbor glede naše železnice. Vipavci smo se izjavili: Samo do Sent Vida železnice ne maramo, pač pa bomo vse žrtvovali zanj, ako se zgradi in zveže s kako glavno progo. Upanje je veliko, da se to zgodi, zlasti ker je bil zastopnik ministrstva zelo zavzet za to. Kolodvor pa ne bo sredi vipavskega trga, ker prostor zanj nikakor ni prikladen.

n **Dvoboj** bi bili kmalu imeli v Vipavi, pa ni prišlo do tega zato, ker je oni, ki je izzival, »korajžo« izgubil, kot svoj čas dr. Tavčar. Rekel je, da še ne mara umreti, ker je vipavsko vino tako zelo dobro, da se ne more ločiti od njega. Kdor hoče o tem vedeti kaj več in bolj natančno, naj vpraša.

Štajerske novice.

š **Dopolnilne volitve namesto umrlega poslanca Žičkarja in Berkša** se vrše 29. maja. Volivni imeniki so na vpogled že 20. t. m. 22. aprila se je dogovarjalo politično društvo »Naprej« v Celju o kandidatih.

Pijana ženska ustavila vlak. 8. t. mes. se je pri postaji Lipnica ustavil brzovlak. Pred vlakom je šla neka pijana ženska, ki se ni zmenila za nikako znamenje. S silo so odstranili žensko s tira, nakar je vlak nadaljeval vožnjo.

Različne razstave v Gradcu. V Gradcu so otvorili pretečeni teden mednarodno razstavo perutnine; 24., 25. in 26. aprila je bila vinska razstava; od 5. do 6. maja bo pa mednarodna razstava psov.

š **Nesreče**. V Ptuj se je ustrelil pijonir Friederih v vojašnici iz strahu pred kaznijo, ker je v nedeljo brez dovoljenja ostal predolgo zunaj. — V Studenci so 7. t. mes. našli na progi moško truplo, čegar glava je ležala odtrgana več metrov daleč. Mož je bil oblečen v rdeče hlače, belo srajco in poleg je ležala tudi dragonska čepica. Dognalo se je, da je to truplo dragonskega rekruta Antona Zechnerja. Vzrok samoumora ni znan. — V Sp. Dupleku je nastal v Gmajnerjevi gostilni prepir. Neki Maček je udaril gostilničarja, ta pa je prijel za puško in ustrelil Mačka v nogo. Ranjenca so prepe-ljali v mariborsko bolnišnico.

š **Mariborski Nemci** so 11. t. m. slavili Grünovo stoletnico. Tudi ljubljanski Nemci so okrasili s pruskimi zastavami Grünov spomenik pred križansko

cerkvi v Ljubljani, seveda zoper voljo č. g. superiora viteškega nemškega reda, ki je izrazil svoje ogorčenje nad tem nemškim izzivanjem

š **Iz Celja** se poroča: Obtožba proti socialnemu demokratu Mlakarju, kateri je obdolžen goljufije, je preložena na nedoločen čas. Mlakarjev zagovornik je dr. Karlovšek. — Naša Marijina deklška družba je dobila novo zastavo, ki je stala 400 K in je jako lična.

Primorske novice.

p **Strajk zidarskih pomočnikov v Pulju** je ponehal, ker so se delavci pogodili z delodajavci glede plače. Največja mezda bo znašala 3 krone 20 h, najmanjša pa 2 K na dan. — Tudi štrajk delavcev v arzenalu je prenehal.

p **Tržaška „Edinost“** je vendar eno pametno misel povedala. V številki od 11. t. m. pravi, da je želja obmejnih Slovencev, naj sprejme liberalna stranka na Kranjskem splošno kurijo in nastopi v deželnem zboru kot manjšina. Obmejni Slovenci žele slovenske večine, če tudi pripada »Slovenski Ljudski Strauki«.

p **V Dubrovniku** je »pridigoval« kranjski socialni demokrat Etbin Kristan. Odgovarjala sta mu frančiškana o. Urban Talija in o. Kalist Tadin. Demokratska banda, ki šteje v celem Dubrovniku okrog 40 oseb, je začela tuliti, da je komisar zaključil shod. Dubrovčani so bili razjarjeni na Kristana, ki jo je kar lepo potegnil. Prepričani smo, da ne bo rdeči Kristan več poskušal svoje sreče po naših krajih.

p **V Trstu** so neznani zlikovci pobili okna slovenske Ciril-Metodove šole. — Finančni računski svetnik Anton de Pita, 74 let star, je s strehe svoje hiše skočil na cesto, kjer je mrtev obležal. Vzrok samoumora je neozdravljiva bolezen.

p **Solstvo na Goriškem**. Za okrajne šolske nadzornike na Goriškem je imenovalo naučno ministrstvo: za tolimski okraj gosp. Andreja Lašica, za slovenske šole v goriškem in gradiškem okraju in za mesto samo gosp. Franca Finžgerja, za sežanski okraj Matija Kante.

p **Liberalci iz Bovca** so se silno osmešili s telegramom, katerega so poslali »Slov. Narodu«, kjer so čestitali kranjskim liberalcem radi obstrukcije v dežel. zboru. Mislili smo, da so bovški liberalci malo bolj pametni od kranjskih, pa so ravno tako prismojeni.

Koroške novice.

k **Surovi huzarji.** Dne 4. t. m. se je vračal žrebčar Pavel Dreisiebner domov v Glandorf s sprehoda. Bil je malo vinjen. Na potu ga je srečal oddetek huzarjev, ki so se vračali z vaje. Huzarji so ga prijeli, da je moral stopiti s konja, naložili ga na voz in zvezali. To surovo obnašanje mažarskih huzarjev je vzbudilo splošno ogorčenje.

k **V Celovcu** so tudi štrajkali krojaški pomočniki. Celovski krojaški mojstri so sklenili pričeti pogajanja z njimi, ako izključijo iz strankarskega odbora vse judovske delavce. Pomočniki se niso hoteli udati tej želji. Pomočniki namreč pripadajo po večini socialnim demokratom. Ti pa brez židov ne morejo živeti, zato se tudi ne morejo od njih ločiti. Zato je za praznike počivalo vse krojaško delo. Največ so trpeli pri tem krojaški mojstri, bogatelo pa je židovstvo, ki je drago prodajalo svoje preležano blago.

k **V Beljaku** so ustanovili društvo za zgradbo nemškega doma.

k **Potovalec okoli sveta,** dijak Emerih Fiebingger se je mudil pretečeni teden v Celovcu. Prišel je iz Trsta skozi Ljubljano ter je namenjen v Havre, kjer bo stopil na parnik, da ga prepelje v Ameriko. Svoje potovanje je začel 16. decembra l. 1904 na Dunaju. V Sahari, kjer so ga napadli beduini in oropali, je bil ranjen, njegov spremljevalec, neki francoski častnik, je bil tu ubit.

k **Nesreča z motorjem.** Dne 1. aprila bi se bila v Celovcu dogodila velika nesreča. Motorski voz se je hotel umakniti biciklistu, s katerim bi se imel srečati. Ker se je motor hitro umaknil v stran, je padla z voza neka gospa, ki se je precej nevarno poškodovala.

k **Za nedeljski počitek** se je vršil cvetno nedeljo jako dobro obiskan shod v Celovcu.

k **Iz Kotmarevasi** se nam poroča: V naši okolici ima »Domoljub« precej naročnikov, kljub temu, da se mu je naročnina zvišala. Le to vsi želimo, da bi prinašal več novic in dopisov s Koroškega, saj itak razven »Mira« nimamo na Koroškem nobenega slovenskega časopisa, razun nekaj nemških liberalnih in umazanih listov, kjer se največ blatijo duhovniki in z njimi sv. vera in povrh pa še vse, kar je slovenskega. — Ustanovila se je tudi pri nas sicer na Koroškem še malo znana Marijina družba. Na god Marijinega Oznanenja so prišle tudi članice z bandom iz bližnjih Žilipolj in ob tej priliki so bile naše slovesno sprejete; sicer jih je le malo število toda začetek je storjen, gotovo jih pristopi v kratkem še več. — Proti razporoki se jih je tudi pri nas veliko podpisalo. Naši liberalci in po sili Nemci so z zvijačami in lažmi ljudi slepili in jih tako na svojo stran pridobili. Mnogo izmed teh sploh ne ve kaj so podpisali. — Vigred

imamo pozno, ker snežilo je še v začetku aprila in brila je mrzla burja, zdaj hvala Bogu imamo pa že prav toplo vreme. — Vsled lanske suše nam primanjkuje tudi krme in velja met. stot slame že 3 gold., dal Bog, da bi bilo letos kaj boljše. — Lukamatija vsak dan že kaj veselo žvižga po novi železnici po lepi Rožni dolini, toda skozi predor k vam se pa menda še ne upa. — Za zdaj pa z Bogom in drugokrat še kaj več. (Op. uredništva: Vsecelilo nas bode, če se še kaj oglasite.)

Iz raznih krajev.

Ameriške novice. V Bridgeportu je povozila železnica Alojzija Zorka, ki je drugi dan vsled poškodb umrl. — Bivši stavec tiskarne »Glas Naroda« je v New Yorku umrl. — Meseca marca se je odpeljalo iz Amerike nad 200 Slovencev in Slovenk v domovino. — V Jolietu je zadel mrtvoud Martina Kuharja. Pol telesa mu je odpovedalo in ne more več govoriti. — V Pittsburgu se je ustrelil izdajatelj tednikov »Delavski prijatelj«, Fr. Schlander. Vzrok so bile denarne zadrege. — V Readingu je umrla Ana Štubler.

Iz Oseka se poroča: Tu je umrl kapucin č. o. Oto Kovačič. — Župan Graff je določil, da se vsled silne draginje mesa pri mesarjih osnuje v Oseku mestna mesnica, da bo občinstvo dobivalo meso za manjše cene. Kaj takega bi bilo treba ukreniti tudi v Ljubljani, kjer so cene mesa silno visoke.

Strašen izbruh in grozovit potres.

Letošnje leto se po vsej pravici lahko zove leto strašnih potresov. Že odkar je strahovit l. 1902 Mont Pellejev izbruh prestrašil svet s svojo grozo in uničil mesto in 20.000 ljudi, zemljske sile ne mirujejo več. Opaziti je bilo v celi srednji Ameriki vulkansko in potresno nemirje. Potresu v Skadru je sledil potres v Kalabriji, temu potres na Formozi, eden strašnejši kot drugi. Kmalu nato pa je po malem začel bljuvati Vezuv.

Vezuvov izbruh.

Prebivalstvo si sicer izpočetka ni naredilo mnogo iz tega, ker je na take dogodke navajeno, a vulkan je bruhal vedno hujše in hujše, dokler se ni porušil njegov vrh in goreča lava se je ulila po njegovih bregovih navzdol na prelepe, cvetoče livade. Vezuv je bruhal s tako silo, da se je oblika njegova popolnoma izpremenila. Žrelo mu je znižano za 250 m in vidi se, kakor bi mu bil vrh odrezan z britvijo. Od 9. t. m. je lava naprej in naprej drla na ravan. Medtem, ko je na eni strani uničevala in požgala lava vse, kar ji je bilo na potu, se je visoko iznad žrelo dvigal gost žveplen in vroč pepel, ki je potem kar kupoma padal na polja in mesta. Vsled tega vročega pepela sta mesti Ottajano in San Giuseppe popolnoma uničeni; pepelnati dež je uničil vso last prebivalstva. Prebivalci so pobegnili, mnogoljudij, cenijo jih le v Otta-

janu na 200, je bilo ubitih pod razvalinami poslopji, ki so se zrušila pod težo tega pepela. V cerkvi v San Giuseppeu se je zbralo 9. t. m. več sto ljudij, ko se je naenkrat udrla streha in pokopala s pepelom vred 200 oseb. Dne 10. t. m. se je podrla pod težo pepela v Neapolju streha mestne tržnice. V poslopju je bilo več sto oseb. Dobili so 12 mrtvih in 100 ranjenih. Pepel je deževal tudi v mestih Torre del Greco, Resina in Portici. Proti mestu Torre Annunziata pa je drla goreča lava, a se je par metrov pred mestom ustavila. Iz mesta je pobegnilo 32.000 ljudi. Lava vina reka je občila mesto Bosco Trecasse, ki je pončano. Goreča lava je na enem mestu prodirala v širjavi 400 metrov. Uničenega je ogromno rodovitnega sveta in vinogradov. Plamen v srednjem žrelu se je dvigal 150 metrov visoko, dim je dosegel višino 7000 metrov. Nebo je bilo rumeno, morje viharno; daleč naokrog je padal gost pepel, drobno kamenje, pesek in žvepleni prah. V Neapolju je zapadel pepel 5 cm visoko. Veliko trgovin je zaprtih, šole in sodišča so izpraznili zaradi beguncev. Vseh beguncev cenijo na 150.000. Ljudstvo je bilo zbegano in molilo. Čuti je bilo zvonjenje, stok in ječanje. Mrtvih je vsled katastrofe čez tisoč oseb. Kralj in kraljica sta obiskala dvakrat ponesrečene kraje ter darovala 100.000 lir. Papež je tudi daroval večjo svoto. Materijalna škoda znaša nad 400 milijonov lir. Dne 14. t. m. je brzojavil ravnatelj vezuvske opazovalnice prof. Matteucci: Seismografični aparati so primeroma mirni. Vezuv bluva pesek, a ne s tako silo, kakor prej. Bliža se konec izbruha. Pogumnega ravnatelja vezuvskega observatorija prof. Mateuccija, ki ni za trenutek ostavil svojega nevarnega mesta, je imenoval italijanski kralj za komanderja kronskega reda. Iz Napolja so poročali 14. t. m.: Tu in v sosednjih občinah je ponehal pepelnati dež. Ponoči se ni zgodilo nič novega. Mesto dobiva navadno lice. V Napolju so nevoljni na italijanskega ministrskega predsednika Sonnina, ker ni prepustil razdelitev podpor političnemu odboru, marveč sestavil komisijo iz uradnikov, ki ji predseduje vojvoda Aosta, da porazdeljuje podpore. Pri vezuvski nesreči so storili ono napako, ki jo je storilo pomožno moštvo pri courrierskem požaru v jami. Mislili niso, da so pod lavo, peskom in pod hišnimi razvalinami še živi ponesrečenci. Zanimarili so zato iskanje za živimi ponesrečenci. Dne 13. t. m. so pa našli v Ottajani dve težko ranjeni zasuli osebi, ki sta še živeli. Naš cesar Franc Jožef je izjavil brzojavno svoje sožalje italijanskemu kralju in daroval za žrtve vezuvske nesreče 10.000 lir. Tudi ruski ministrski predsednik Witte je brzojavno izjavil italijanski vladi sožalje ruske vlade.

Lava se je ustavila v Boskorealu in v Torre del Annunziata. V Ottajano so imeli 15. t. m. ob 2. popoldne jako gost pepelnati in peščeni dež. Po polnoči so čutili dva potresa, prvi je bil ob 2. in bolj lahak, ob 5. je bil drugi in bolj močan.

Angleški list »Daily Telegraph« poroča iz Napolja, da je bežalo v vezuvski okolici pred lavo več prebivalcev v neko votlino, ki jo je lava zaprla, a tako, da so v votlini zaprte osebe lahko dihale. Pet dni so se živeli reveži s koreninami, a ko niso našli ničesar več, so se vlegli in pričakovali smrti. Posrečilo se je, da so jih še nekaj dobili živih in jih rešili.

Strašen potres v Kaliforniji.

Dne 18. aprila se je Vezuv skoro popolnoma umiril in razburjenje se je pleglo, ko je dne 18. aprila zvečer ob 9. došla v Ljubljano vest, da je strahovit potres uničil cvetoče mesto San Francisco v Kaliforniji.

Za nas Slovence je ta vest tem občutnejša, ker je v San Francisku tudi znatna slovenska delavska kolonija in ker poročila pravijo, da je bil po potresu posebno prizadet tovarniški del mesta, ni izključeno, da je med žrtvami tudi kaj naših rojakov. Med Slovenci v San Francisku je največ Belokranjcev.

Mesto San Francisko ni staro. Prvo evropsko naselbino v tem kraju so napravili franciskani leta 1776. (Od tod ime San Francisko.) L. 1852. je štel mesto že 34.776 prebivalcev (med temi pa le 5245 žensk). Izpočetka je bilo mesto gnezdo hudobije, pozneje pa so meščani napravili red in danes je mesto eno najboljše upravljenih mest v severni Ameriki. Mesto je večkrat pokončal požar (1849, 1850, 1851), posebno, ker so bile hiše večinoma lesene.

V San Francisku so se naselili prvi Slovenci pred 18. leti. Sedaj jih je nad 100, med temi 20 družin. Došli so večinoma od Metlike in Dragatuša na Dolenjskem in delajo po strojarnah in raznih tovarnah za zaslužek po en dolar 75 centov in več za 10-urno delo. Novinci dobe poleti delo, tudi ženske po kavarnah in tovarnah za izdelovanje plehastih posod ter zaslužijo po en dolar 25 centov na dan. Tudi pri družinah dobe ženske dela, ako so večše angleščine, ter služijo po 20 dolarjev, izvežbane kuharice tudi po 25 dolarjev na mesec. Cerkve nimajo slovenske, ampak hodijo v cerkev, kjer je nameščen dalmatinski duhovnik. Slovenski duhovnik v San Francisku je od leta 1903. č. g. J. Turk. Imajo tudi tri slovenska podporna društva.

Dne 18. t. m. ob petih zjutraj je nenadoma zagrmelo. Tri minute trajajoč potres je zrušil ne samo številno preprostih hiš, ampak tudi mnogo najkrajših palač, hotelov in mestno hišo, ki je sama stala 7 milijonov dolarjev. A pokanje dinamita je grozo še povečalo. Potres so čutili po vsej Kaliforniji.

Poročila o potresu in požaru v San Francisku so vedno strašnejša. Tudi delavnica denarja v San Francisku je zgorela. Palače, ki so veljale po dva milijona dolarjev in še več, je ogenj popolnoma uničil. Gašenje je bilo nemogoče, ker ni bilo vode. Cele hišne bloke so z dinamitom razstrelili v zrak, da bi ustavili ogenj, a to je bilo brezuspešno. Nihče se ne upa v one hiše, ki se niso že zrušile, ker se je bati, da se ljudem podero nad glavami. Potresni sunki se ponavljajo. Na tisoče ljudi je brez oblek, ker so pobegnili v nočnih oblekah. Vse prebivalstvo San Franciska je sedaj takorekoč brez doma. Hujša situacija, kakor je sedaj, bi sploh ne mogla biti. Vse moči, s katerimi so hoteli ustaviti ogenj, so izčrpane. Živil ni več, novih se pa ne more dobiti, ker so razrušene tudi železniške proge. Število mrtvecev, ki so še pod razvalinami, se sploh ne more ceniti. Vse grozote potresa mnogo prekaša strahota, ki jo napravljavalno večji požar in nedostajanje pitne vode. Poročevalec »New York Herald« Barret, katerega poročila so bila včeraj v ves svet brzojavljena, je med brzojavljenjem bil ubit. Poslopje brzojava se je podrlo in poročevalca z nekaterimi pogumnimi uradniki zakopalo pod razvalinami.

Razvaline mesta San Franciska se raztezajo sedaj na dve milj od obrežja in na širokost štirih milj. Pri porušenju cerkve sv. Ignacija je bilo v cerkvi ubitih 260 Poljakov. Francoski konzulat je popolnoma porušen. Kitajski del mesta je že popolnoma uničen. Na stotine Kitajcev je živih pokopanih. Tudi japonski del mesta leži v razvalinah. V azijskem delu mesta je bilo 60 tatov od vojakov ustreljenih. Vojaki so z bajoneti morali razganjati množico, ki je hotela ropati banke in hranilnice. Lopovi so udrli v prodajalnice žganja

in se za plen topli. Vojaki so postreljali mnogo teh roparjev.

Veter zanaša ogenj v predmestje »Zlata vrata«, kjer stoji v zelo velikem parku cela množina vil. Te so večinoma lesene in so jih prebivalci že zapustili. Zalostno zgodbo pripovedujejo o hotelu, kamor so prinesli težko ranjene. Menili so, da hotela ne bo dosegel ogenj, a so se varali. Do 50 zdravnikov je bilo zaposlenih pri več sto bolnikih, ko je prišlo naenkrat povelje, da je treba odnesti iz hotela vse ranjence, ker bo v desetih minutah v plamenu. Komaj je bilo izdano povelje, že je začela goreti streha. Vse hitrežkoranjenih ni bilo mogoče rešiti. Tako hitro se je razširil ogenj, da so morali tisti, ki so še mogli bežati, na več mestih preko plamena. Komaj deseti del ranjencev je oteel. Prizor je bil strašen, ko so upili v plamenu umirajoči ranjenci. Ogenj je pokončal tudi tisti oddelek mesta, kjer stoji umetniške zbirke kalifornijskih milijonarjev in njihove krasne vile. Zgorela so poslopja »kralja srebra« in senatorjev Feira in Stanforda in istotako milijonarjev Crockerja in Hopkinsa. Tudi umetniški muzej v San Francisku je pokončan. Zgoreli so kalifornijski arhivi in slavna knjižnica, ki je imela v posesti tudi prvo izdajo Shakespearjevih del in več drugih sličnih znamenitosti. Dve milijonarki, sestra Oelrich in Vanderbilt, sta prišli ob svoja poslopja. Do zdaj je razrušenih 30.000 hiš. Ko se zmrača, beže meščane na bližnje holme in tam prenočujejo. Mrtvašnice so tako polne, da so prosili ministra mornarice, naj bi ukazal zvoziti trupa na morje in jih potopiti. Voda je postala neužitna. Poveljnik požarne brambe v San Francisku se je izrazil, da bo mesto v soboto en sam kup pepela. Plamen se širi klub vsem naporom ljudi. En del mesta na jugu je še nepoškodovan in oblasti se trudijo na vso moč, da bi ga ohranile. Zdi se pa, da je trud zaman. Policija sili vsakega, ki je zmožen le količak dela, da pomaga pri reševanju. Med ljudmi, ki nimajo strehe, so ljudje, ki so bili pred dvema dnevoma še milijonarji. Škodo cenijo na dve in pol milijarde kron.

Iz Los Angeles javljajo, da je pribežalo v Oakland na stotisoče ljudi iz San Franciska in drugih poškodovanih mest, ki so vsi od straha polblazni. Ti begunci trdijo, da je zgubilo v San Francisku najmanj 10.000 ljudi življenje. Najnovejša poročila, ki prihajajo iz San Franciska, prinašajo vest, da so v plamenu tudi brzojavni uradi. Boje se, da uniči ogenj vsa poslopja ob obrežju. Na Van Neff Avenue je dosegel ogenj oktavijsko cesto in se naglo razširja. Nastali so novi požari, ki so se širili hitro na vse strani.

Tudi mesto Oakland, ki leži nasproti San Francisku in ima 70.000 prebivalcev, sta potres in ogenj popolnoma uničila. Oakland še vedno gori. Nebo je ognjeno goreče. Po ulicah letajo otroci, ki kličejo po stariših, iz razvalin prihaja ječanje ranjencev. Prizori so grozni.

Uničen je San José, ki šteje 22.000 prebivalcev, v San Rosa je 10.000 prebivalcev brez doma. Mesti Monterey in Mareland sta razrušeni. V Santa Cruz je nad 2000 mrtvih.

Tudi Napa Valley in vsa mesta v okolici zaliva San Francisko je potres znatno poškodoval.

Iz New Yorka poročajo: Pri Salinas je neka gora se podrla na velikansko poslopje sladkorne tovarne Sprökelsove in podsula vse delavce.

Iz Los Angelesa prihaja vest, da se bo najbrže zrušil velik del obrežja v morje. Zemlja je izpodjedena od morske strani in razpokline so širše in širše. Če bi se zrušil v morje velik kos obrežja, bi bil San Francisko tudi od morske strani nepristopen.

V San Francisku je brez strehe 200.000 ljudi. Parlament je takoj poslal v San Francisko en milijon dolarjev. Iz cele dežele prihajajo v San Francisko denarne pošiljke in živila, posebno kruh. Vojaštvo straži, da ne pridejo živila v roke ljudem, ki bi jim potem prodajali z odušurimi obrestmi. 19. t. m. so nekateri to že poizkušali. En kozarec vode je veljal en dolar, enourna vožnja je veljala 15 dolarjev.

Avstrijski cesar je brzojavno izrazil predsedniku Rooseveltu svoje sožalje.

Dne 21. t. m. so poročali iz San Franciska: Ogenj v San Francisku je ugasnil, ko uničil ves trgovski del mesta in več oddelkov mesta z najemniškimi hišami. Ker še vedno nedostaja vode, bati se je izbruha kužnih bolezni. Za razstrel teh hiš, da so omejili ogenj, so porabili nad 16.000 kg dinamita. Ogromne delavnice železnice Santa Fe so pogorele. 600 lokomotiv je pod razvalinami. V San Francisku je uničenih 800 monumentalnih poslopij. Šele v par tednih bo mogoče približno preceniti katastrofo.

Begunci iz San Franciska pravijo, da je bil potres tako strahovit, da so bile ribe iz zaliva vržene na cesto. Mnogi ranjenci so se v pravem pomenu besede na cestah od vročine spekli. Jetnike v ječi so vsled vročine našli vse spečene. Mnogo hiš se je pogreznilo v morje in prebivalci so utonili. Ko je tudi prišla goreti klavnica, je udrlo iz nje 300 volov, ki so divjali po mestu in mnogo oseb usmrtili. Mesto je uničeno, le par predmestij je rešenih. Pretrgane električne žice vsled svoje nevarnosti otežkočujejo rešila dela. Na stotine trupel leži še po cestah nezakopanih. Vojaki z bajoneti silijo meščane, da morajo kopati grobe.

Drobtine.

Zverinski sin. V ogrski občini Kolosnoma se je dogodil sledeči brutalni slučaj. 80-letna vdova Anka Demeter je prišla v rabsko bolnišnico, kjer so jo nekaj tednov lečili in vzdrževali. Kar pride k njej sin Ignac in jo vzame seboj na dom, ker je izjavil, da ne more plačati zanj mesečnih 50 kron. Doma je svojo mater zaprl v hlev. Pozneje je v hlevu izkopal jama in vanjo zazidal mater. Hranil jo je skozi malo odprtino s kruhom in vodo. Orožniki so to izvedeli po anonimnem pismu. Komisija se je podala na lice mesta in pustila ženo izkopati. Na telesu je imela dvajset ran, ki jih ji je prizadel zverinski sin z vilami. Mati je umrla, sina so pa zaprli.

Ras Makonen umri. Umrli je intimni svetovalec abesinskega kralja, neguša Menelika, podkralj Ras Makonen. Ras je užival v mladosti skrbno uzgojo in je mnogo potoval po Evropi. Ras Makonen je osvojil svojo domovino, ko je premagal Italijane pri Adui. Bil je med Abesinci pospeševatelj evropske kulture in zelo podpiral tuje trgovce.

Nova kovina. Neki Mr. Birmingham iz Baltimore je izumil novo kovino, ki popolnoma nadomešča platino, v kolikor se namreč ta v tehnični praksi rabi. Barva kovine je sivobela, a specifična težina je približno toliko kakor pri platini. Tali se pri 2000° C, pretvarjati pa se da tudi že pri nižji temperaturi. Da se raztegniti v žico poljubne debeline in stisniti v poljubno tenko ploščo. Iz te kovine bodo lahko napravili posode za taljenje drugih kovin in podobne druge predmete, ki se rabijo v laboratoriju. Čudno je, da te nove kovine ne pretvarja nobena kislina. Njena cena je polovico manjša kakor cena platine. Kovina je torej velike važnosti za elektrotehniko, kemiko in zobarje.

Senzacionalne ilustracije. V New Yorku je sel izhajati nov ilustrirani list »Biograf News«. Njegove ilustracije so povsem nove in senzacionalne. Slike, ki jih prinaša ta list, so napravljene kinematografsko in bodo tako reproducirane, da bo na gledalca, ki bo v predpisani smeri naglo z očmi premeril sliko, napravila slika isti življenski vtis, ki ga dobi gledalec kinematografskih predstav. Če bo ta novost uspela, jo bodo seveda takoj importirali v Evropo.

Žepni fonograf, ki ga je dala v promet neka berlinska tvrdka, je za enkrat najzanimivejša novost, kateri se prorokuje velika bodočnost. Fonograf ima mehaniko za reprodukcijo in sprejemanje pesmic, malih glasbenih točk in razgovorov. Posebno to zadnje bo pripomoglo k razširjenju fonografa.

Zastrupljenje z rokavicami. Te dni je umrl grof Hahn Besedov vsled zastrupljenja krvi. Grof se je bril in se je pri tem neznančno ranil. Popoldne je jezdil na izprehod in ker ga je ranjeno mesto na obrazu peklo, ga je gladil z roko, na kateri je imel rdečo rokavico. V par urah mu je zatekel vse obraz in drugo jutro je umrl vsled zastrupljenja krvi.

Ovčja čreda. Belgijski kralj Leopold si je nekoč ogledoval umetno razstavo in mu je zelo dopadla mala slika, na kateri je bila slikana čreda ovac na paši ob solnčnem zatonu. Poklical je slikarja ter mu rekel, da bi rad sliko kupil. Ko je bilo vprašanje glede cene, mu je slikar odgovoril: »Vzvišenost mi bode plačali ovce, kolikor so vredne žive na tehtnici.« Kralj je še jedenkrat pogledal sliko in malo premislil: »Tu je deset do dvanajst ovac. No 500 do 600 frankov ni preveč za lepo sliko!« Čez tri dni so prinesli v grad sliko z ovčjo čredo. Kralj je ovce natančno preštel in plačal za dvanajst ovac 600 frankov. Slikar pa je s prstom pokazal na kopico malih belih pik v ozadju in resno rekel: »Velikanstvo ne smete teh tu zadaj pozabiti. Tu jih je najmanj tri sto.« »Ali ni to prah,« je kralj začudeno vprašal. »Ne Velikanstvo, same ovce so!« »Vaša častna beseda?« »Da, moja častna beseda.« Kralj mu je izplačal brez ugovora 15.600 frankov, slika bi bila pa s 1600 franki popolnoma plačana.

Hiše se polagoma pogrezajo v Čikagi in to seveda največje, ki so obenem najtežje. Pod mestom je namreč polno predorov, zemlja je mehka in brez skalovja in se zato udara in ponižuje. Strokovnjaki imajo velik strah, da bo tako za enkrat uničen velik del mesta. Na več velikih hišah in palačah so se pokazale razpoke od strehe do temelja in so popokale šipe po oknih.

Skandal Newyorške zavarovalnice. V New Yorku so ukazale oblasti zapreti več višjih uradnikov tamošnje zavarovalnice. Prišlo se je na sled mnogim nerednostim v službovanju. Dognalo se je tudi, da se je rabil denar zavarovalnice za razne politične svrhe.

Otročji vozički — avtomobili. V Birminghamu je uvedel v javnost Mr. Dunkley zelo lepe otročje vozičke, ki se pomikajo dalje s pomočjo motorja. Ta motor ima moči za 1/4 konjske sile. Pestunja lahko hodi poleg vozička, ali pa tudi lahko zadaj sede in se tako pelje z otrokom vred polagoma dalje.

Električni koncerti so za enkrat po New Yorku najnovejša znamenitost. Vso stvar je izumil dr. Thaddäus Cochill iz Nove Anglije. Urejena je stvar tako, da iz ene centrale, kjer igra godba, posluša isto 1000 strank s pomočjo električne zveze. Tako si lahko dandanes vsak Newjorčan napravi vse večere koncerte, katere posluša kar v svojem stanovanju. Glasba se širi po žici in v stanovanjih, kamor so te žice napeljene, so napravljene baterije, ki godbo ojačujejo in podajajo tako, kakoršna igra na centrali resnično.

Romantično zgodbo poročajo iz Brna. — Decembra preteklega leta so našli blizu Brna na cesti mladega, komaj 20letnega moža onesveščenega ležati. Zdravniki so dognali, da je onemogel vsled gladi in utrujenosti. Prenesi so ga v brnsko bolnišnico, kjer je le polagoma okrevljal. O sebi ni vedel povedati nič drugega, kot to, da mu je Fran ime, da je bil še kot mali otrok od cigánov na Ogrskem ukraden iz domače hiše in da je z njimi prepotoval skoro vso Evropo, nedavno pa da je cigánom ubežal in gnan od hrepenjenja po starših, peš krenil proti Ogrski. Brnska policija je nato poslala sliko mladeničev vsem ogrskim občinam. Sedaj se je pa javila neka žena iz Harasza iz cipskega komitata, ki je spoznala svoje, pred dvajsetimi leti ukradeno dete. S sinom se je vrnila vsa srečna na Ogrsko.

Pariz kot morski zaliv. V novejšem času dobivajo kanali in prekopi vedno večjo važnost. Iz tega razloga se je oživila na Francoskem tudi misel, da bi se spojil Pariz z morjem in postal tako morski zaliv. Že leta 1863. je bil napravljen v ta namen prvi načrt in kasneje l. 1888. drugi, ki je od prvega dosti boljši in o katerem se francoski strokovnjaki zdaj resno posvetujejo. Kanal bi bil 35—45 m širok in 185 km dolg. Pričel bi se v Ronenu in končal v Chlichiru. Proračun za to znaša 150 milijonov. Celotno ogromno podvzetje bi izvršilo privatno društvo in dobilo zato koncesijo, da pobira od ladij, ki ondi vozijo, mitnino 99 let. To vprašanje je zdaj v Franciji aktualno. Tudi vse ljudstvo je zato, da se zveže Pariz z morjem.

Največja bolnišnica na svetu. To bode gotovo Virchova bolnišnica v Berlinu, katera bode otvorena v bodoči spomladi. Prostora bode v nji za 2000 bolnikov in 650 oseb zdravnikov, strežajev in služabnikov. V bolnišnici bodo tudi posebne šole za strežnike, dalje ustav anatomske patologije, ustav medicinske mehanike in poseben paviljon za Röntgenove žarnice. Tudi posebna lekarna bode imela svoje prostore. — Dosedaj je bila največja bolnišnica v Hamburgu, v kateri je prostora za 1630 bolnikov.

Trajna industrialna razstava se napravi v Amsterdamu s dovoljenjem holandske vlade. Neko društvo je zbralo že v ta namen 300.000 glavnice. Na razstavi naj bi sodelovali tovarnarji celega sveta. Društvo prevzame tudi zastopanje tistih, ki bodo razstavljali, in celo prodajanje razstavljenih predmetov proti majhni majhni pristojbini.

Narodno gospodarstvo.

Iz Gorij nad Bledom.

Prvi nov živinski semenj v Spodnjih Gorjah se je vršil 6. dan t. m., na cvetni petek. Akoravno je bil živinski semenj od deželne vlade dovoljen še le 30. sušca, in se v teh kratkih dneh ni mogel semenj primerno razglasiti, je bila kljub temu udeležba povoljna. Na semenj so prignali živino ne le iz domače občine, ampak sploh iz blejskega kota in Bohinja. Postavljeno je bilo na semenj okoli 250 glav govedi, nekaj konj, prašičev in drobnice. Sejmišče ima mično lego, da se z okrajne ceste proti Gornjim Gorjam vsa živina lahko pregleda. Postavilo bi se bilo lahko iz domače občine več živine, ker ima domača

občina sama do 1500, Bled in Ribno pa nad 2000 govedi. Pa živinorejci se niso nadejali, da bi došlo kaj prida kupcev. Prodali so več govedi v okolico, 3 govedi in 4 konje pa celo na Solnograško in Tirolsko. Koštrun je bil prodan za 32 kron, kar dokazuje, da redé tukaj lepo drobnico. Ker je lega vasi Sp. Gorje ugodna zaradi nove železnice, se je nadejati za prihodnji živinski semenj na sv. Martina dan obilne udeležbe.

Drugi dopisnik nam piše:

„Narod“ ima zadnji čas jako marljivega, pa tudi lažnjivega dopisnika iz Gorij. Po pisavi sodeč, je možič morda že v osmi šoli gledal skozi okno. Posebno se zaganja v naše bralno društvo. Morda mu ugaja „Gorjanski dom“ ali pa ga mamijo sladki spomini na „opico“. Mož pa je jako slabega uma, ker niti ne vé, koliko je dvakrat pet. Čoha se tudi ob „konsum“ dasi ne vé, kdo mu je načelnik. Da bode od jeze bolj zelen, mu povemo na uho, da Jakob Kunstelj ni načelnik gospodarskega društva, katero je lani imelo 174.895 K 64 vin. prometa in 2989 prov. res. zaklada. Ker pa dopisnik prorokuje društvu propad, ga povabimo, da se pripravi za pogrebni govor. „Narodov“ dopisnik opisuje Gorjane kot neumne. Boga naj zahvali čvekač, da mu pameti že komarji niso izpili.

Opozorjamo na današnji inserat g. Brillija, lekarnarja v Litiji, ki priporoča svoja zares preiskušena dobro vplivajoča zdravila. Svoji k svojim!

Prilodnja številka „DOMOLJUBA“
izide dne 3. maja 1906.

Skrb vsake gospodinje je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva
Knelpova
sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvodnje okusna, zdrava v prospeh in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavojce z varstveno znamko župnik Knelp.

Brazay
Francovo žganje

Je že 40 let preizkušeno domače sredstvo

posebno kot sredstvo proti migreni, influenci, trganju, revmi, dalje služi v okrepčilo oči, za ispiranje grla in vratu. Neprimerno izboren pri masaži, najboljšo sredstvo za rast las.

Dobiva se povsod.

781 II 8-1

MASTIN

ali doktor pl. Trnkóczy-jev kranjski prašek za prašiče, pujske, krave, teleta, vole, ovce, perutnino, konje.

Najboljši dodatek krmi, dietetično sredstvo za pitanje. Dobil tisoče zahvalnih pism. Na razstavah v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju najvišje medalje. — 1 zavoje velja 50 vinarjev in se dobi pri vseh trgovcih; po pošti po 5 zavojev iz glavne zaloge: Lekarna Trnkóczy, Ljubljana. — Trgovci itd. dobijo 2449 D 12-6 popust.

Ne kupite nobene ure

Nikel gld. 1'50 Srebro gld. 3'—

dokler si niste ogledali moj veliki cenik s 1200 slikami o vseh vrstah ur, zlatini in srebrni. Dobite že dobro lodoče remont. ure s triletnim pisam jamstvom, nikl, ali jeklen. za gld. 1'50. Pri- stno srebro gld. 3'—; 14 karat. zlato gld. 8'—; sre- brne okl. veržice 90 kr.; 14 karat. zlate oklepne veržice gld. 10'—; 14 karat. zlati prstani ali uhani gld. 2'—; stenske ure gld. 2'50 ure s kukavico gld. 2'50, in budilke za gld. Za ne- primerno denar nazaj.

Razpošilja po povzetju

Maks Böhnell
urav

Dunaj IV, Margarethenstr. 27
(v lastni hiši).

Največja in najstarejša tvrdka, ustanovljena 1840. Od- likovana z Grand Prix in veliko zlato medaljo.

Zahtevajte moj cenik z 1200 slikami zastoj in poštne prosto.

892 D 7-1

Vsem, ki se čutiljo utrujene in bedne,

ali so nervozni in brez energije, da „Sanatogen“ nov življenski pogum in novo moč. Slajno potrdilo, nad 3000 profesorjev in zdravnikov. Dobiva se v le- karnah in drožerijah. Brošure razpošilja franco in zastoj Bauer & Co., Berlin S. W. 48 in glavno zastopstvo C. Brady, Dunaj I.

840 4-3

Lekarna v Litiji pri Mariji pomagaj

priporoča sledeča izvrstna in vže mnogo let preizkušena zdravila:

Protinski ali udov cvet olajša bolečine v križu, rokah in nogah ter krepi in oživlja žile in mišice; tudi krepi telo po dolgi hoji in težkem delu. — Steklenica velja 80 v., tucat 8 K.

Želodčne kapljice lahko odvajajo, vzbujajo slast do jedi, vstvarjajo sliz in krepe želodec. — Steklenica 40 v., tucat 4 K, 3 tucati le 10 K, 5 tucatov 16 K, poštne in zavojnine prosto.

Litijski prsni sok ali sok zoper kašelj pomešan s podfos- forno-kislom apnenim železom. — Steklenica velja 1 K, tucat 10 K, 2 tucata 19 K poštne in zavojnine prosto.

Odvajalne kroglice ne bi se smele pogrešati v nobe- nem gospodinjstvu; osvedočile so se pri zaprtju človeškega telesa in težki prebavi. — V ška- tuljah po 40 v., en zavoje s 6 škatuljami 2 K.

Kapljice zoper krč ublažujejo krč ter oživljajo, krepe in pomirjajo želodec. — Steklenica 50 v., tucat 4 K 60 v.

Tinktura zoper kurja očesa odstrani kaj hitro mučna kurja očesa, bradavice, žulje in ozeblino. — Steklenica 70 v., tucat 7 K.

Gg. kmetovalcem priporočam sebosno dobro znano živinsko in prašičevo štupo, ki služi obenem kot zdravilo in je tudi dobro znan redilni pripomoček.

Ako hočete imeti lepo in zdravo živino poslu- žujte se edino priporo- čljivega mojega praška pod imenom: „Svilln“.

1 zavoje 60 vin., 5 zavojev K 2'40, 10 zavojev K 4'60 in zavojnine prosto. Tr- govcem dovolim znaten popust. 903 1

Dalje so v zalogi vedno sveža homeopatična in tudi vsa tu- in inozemska zdravila.

Zdravila se razpošiljajo takoj vsak dan sveža po pošti na vse kraje. Zahvalna in pripoznalna pisma dohajajo vsak dan in so drage volje na razpolago. Pismena naročila z de- žele prosim naslavljati

Lekarna Mr. Ph. H. Brilli v Litiji
založnik c. kr. državnih uradnikov.

Loterijske srečke.

Dunaj,	21 aprila	40	1	93	83	50
Gradec,	21. aprila	82	19	71	18	79
Trst,	14. aprila	18	53	84	35	90
Linc.	14 aprila	41	46	72	7	31

Preč. cerkvenim predstojništvom!

Priporočamo kot najcenejši, a elegantni tlak za cerkve, zakristije, veže, kuhinje in hodnike krasne

mozaične plošče iz cementa v raznih barvah in drugo cementno blago.

Andrej Zajc

cementarna na Pešah, pošta Dol (Lusttal).
Ceniki in vzorci v naravi na zahtevo.

Najboljši zdrav- niki uporabljajo le kreozotov preparat „Si- rolin Roche.“ In ne brez vzroka! Kajti Si- rolin Roche je najboljši med preparati njego- ve vrste, popolnoma neškodljiv in prav pri- jetnega ukusa. Dobi se v lekarnah.

V Nevijah pri Kamniku odda se služba
cerkvenika in organista.
Nastop službe meseca majnika, čim prej tem bolje.
Prosilci obrnejo naj se osebo na župni urad v Nevijah. 915 1-1

Višjega štabnega zdrav- nika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstranja hitro in temeljito na- stalo gluhost, tečenjsa iz ušes žumenja po ušesih in naglu- host tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 2 gld. z navodi- lom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni 787 3

pri „Črnem orlu“ na Novem trgu v Celovcu

Vajenca

za pekovsko obrt, ki ima za to obrt veselje, sprejme

Josip Baštolc,
pekovski mojster,
Mojstrana, Gorenjsko.
851 3-1

Vai, ki nameravate omisliti si

šivalni stroj ali kolo

prosite se uljudno, da naročite najnovejši brezplačni
in poštne prosti cenik, ki obsega največjo izbero
čudovito cenega in najboljšega
blaga, pri

Lorencu Rebolj,
zaloga šivalnih strojev in
koles v KRANJU.

485 D 20-8

„Katoliška Tiskarna“

priporoča

kuverte s firmo in trgovske račune.

Postavno varovano. Vsako ponarejanje
in ponatiskovanje kaznivo.

Edino pristen je Thierryjev
2630 D balzam 52-17

le z zeleno znamko „redovnica“.

Starostavno neprekošno

proti slabemu prebavljanju, krčem v želodcu, koliki, kataru, prsim boleznim, influenci itd. itd.

Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic
ali ena velika specialna steklenica s patent.
zamaškom K 5 — franko.

Thierryjevo centifoljsko masilo,
povsod znano kot non plus ultra

proti vsem še tako starim ranam, vnetjem, ranljivam, abscesom
in oteklina vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3-60 se pošlje le proti
povzetju ali denar naprej.

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.

Brošura s tisoči originalnih zahvalnih pism gratis in franko. V
zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah.

Prof. Williama
pristna ameriška lasna barva

AXA

Neprecenljivo čudovito sredstvo, ki lasem
in bradi dá zopet za vedno nazaj prirodno
barvo, tako da človek pozabi, da je bil kdaj
siv. Pristna ameriška lasna voda AXA za
stalno pobarva osivele ali obledjele, ali rdeče
ase ali brado svetlo, svetlorjavo, rjavo
ali črno.

Pristna ameriška lasna barva AXA je dobra
za lase in za brado. Je zjamčeno popolnoma
neškodljiva. Najpreprostejše ravnanje. Ponesre-
čiti se ne more nič. Pospešuje rast las. Po-
deli lasem lep svilnat blešč. Ne umaže in ne
zamasti, ter ne pobarva kože. Ostane neiz-
premenjena, nobeno umivanje ne more od-
straniti prirodne barve. Obstoji iz tekočine
brez kakršnekoli škodljive primesi.

Barvanje z ameriško barvo AXA daleč
prekaša vsa druga barvanja zaradi prepro-
stosti, zanesljivosti, stanovitnosti, ne-
škodljivosti in cenenosti. Na tisoče na-
vdušenih priznanj. — Steklenica stane K 5-50,
3 steklenice K 14-,-, 6 steklenice K 24-,-.

Po povzetju ali če se pošlje denar naprej razpošlja evropska glavna zaloga

Rivera - Parfumerie
Dunaj, I., Kohlmarkt 1. 711 2

Dekle

16—24 let staro, katero
ima tudi veselje do otrok,
se išče za domača dela na
Notranjsko. Plača po do-
govoru. — Ponudbe na
upravnishvo „Domoljuba“
784 3-8

L. Luser-Jev obliž za turiste

najboljše in najgotovnejše sredstvo
proti kurjim očesom, trdi
koži itd. 825 Glavna zaloga:

L. Schwenk-a lekarna, Dunaj-Meldling

Zahte- Luser-Jev obliž za turiste
vajte K 1-20

Dobiva se v vseh lekarnah. 20 2

Ceno Češko posteljna perje

5 kg novega
skubljenega
K 9-60, bel-
jega K 12-;
beloga, jake
mekkega,

skubljenega K 18-; kron 24-
mekkega, skub-
ljenega K 30-; kron 36-; Po-
šilja se franko pr oti povzetju

Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povratni pošilni stroškov

Benedikt Saohel, Lebes 158

p. Plzen na Češkem.
605 10

Pomagajo hitro in za-
nestljivo za kašelj, hri-
pavost in zaslezenje.

Izvrstne slasti ter brez
slabega vpliva na tek

Kartoni po 1 K
... in 2 K ...

Poizkusni
karton 50 vinar.

WIENER
Weltausstellung
Preisgekrönt

EGGER'S
SCHLEIMLÖSENDE

PASTILLEN

1906 23 Naprodaj po vseh avstrijskih lekarnah.

Dobrota za**zdrave in bolne**

kakor tudi važno hranilno
sredstvo za gospodinje je

Ceres jedilna mast

iz najfinejših kokos orehov.

1321 a 6-1

Priporočam prečastiti duhovščini veliko zalogo

umetnih cvetlic,

šopkov in vencev za cerkevno porabo. — Ve-
znanje cvetlic in šopkov točno in po najnižjih
cenah. — Preč. gg. novomašniki znižane cene.
Za obila naročila se priporoča 875 3-1

Katinka Widmayer,
v Ljubljani, pri „Solncu“, za vodo.

Velika zaloga

vsakovrstne opeke
(falz-cegla) iz raznih velikih tovarn pri
F. Pečniku v Domžalah. Postrežba točna,
cene nizke. 712 4

Izjava.

Podpisani **Martin Lampret** preklicujem in
obžalujem vse besede, katere sem govoril proti
mojemu prijatelju g. Fran Vrhovcu, posestniku
in kovaču, v javni gostilni pri g. Flegarju, ter
pripomnim, da to ni resnično, kar sem govoril,
da bi bil dobil samo 4 poštene glasove.

V slučaju, da ne objavim tega preklica v prvi
prihodnji številki „Domoljuba“, zapadem 50 kron globe
v korist družbe sv. Cirila in Metoda.

904 1-1

Martin Lampret.

„Slava Mariji“

ob tristoletnici Marijine družbe se še vedno
dobi v „Katol. bukvarni“ v Ljubljani po 40 v. izvod.

Najboljši in najcenejši

amerikanski motor za bencin

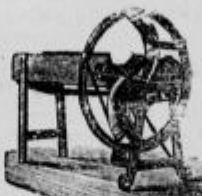
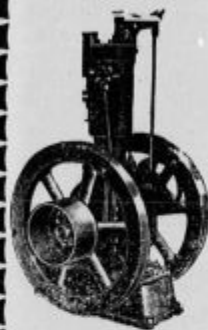
za kmetijo in obrt, od dve do pet konjskih moči. Jednostaven, za-
nesljiv, trpežen in popolnoma samodelujoč. Cena od K 1350 do K 3200.
Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si vsakdo popravila lahko sam
2616 D 26-9 preskrbi. — Dobivajo se najbolje pri

Karol Kauscheka nasl.

Schneider & Verovšek
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Tudi vsi poljedelski stroji kakor: mlitilnice, slamorez-
nice, vrtila, čistilnice, mlini za sadje in grozdje, preše itd.
Traverze, cement, štorja, okovi in orodje za vsako obrt.

Ceniki na razpologo.

Zaloga bališč za neveste.

Priporočljiva trgovina!

Najbolje in najceneje se kupi blago v
veliki izbiri za ženske in moške obleke pri
občeznani domači trgovini

Češnik & Milavec

(pri Češniku)

Lingarjeve ul. Ljubljana Špitalske ul.

Velika zaloga najnovejšega sukna, štofa,
kamgrna, hlačevine za moške obleke, za
ženske obleke najnovejše modno, volнено
blago v vseh barvah, perilni kambrik, sa-
ten, kotenina, pisana in bela, platno in
mного drugega. 813 26-6

Postrežba točna in poštena.

Postrežba točna in poštena.

Zaloga bališč za neveste.

Podpisani sl. občinstvu uljudno
javi, da bo de ordiniral vsak torek

v Ilirski Bistrici

v hotelu „Ilirija“ na zobobolne.
Vsakovrstne plombe, operacije,
vstavljanje novih zob in celih zo-
bovij itd. itd.

Dr. A. Praunseis,
324 a zobozdravnik v Ljubljani.

„Vzajemna zavarovalnica“

Dunajska cesta 19

v Ljubljani

Dunajska cesta 19

v Medjatovi hiši v pritličju

sprejema: 1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti
poškodbi, in 3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaj za življenje in nezgode.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod jako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo
zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni
posel. Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost. 38 D 24-8

Edina domača zavarovalnica! Svoji k svojim!

Priporočajo vsak dan pri

pljučnih boleznih, katarih, oslovskem

kašlju, škrofulozi, influenci

mногоštevilni profesorji in zdravniki.

Ker se ponujajo manj vredna ponarejanja, prosimo,
zahtevajte vedno: Izvirni zavitek „Roche“.

F. Hoffmann — La Roche & Co.,

Basel (Švica).

Sirolin

Povečuje elastičnost do jedi in teko
telesn, odstranjuje kašelj, izme-
tavanje gnoja, nočno potenje.
2209 D 44-21

Roche

Dobiva se z zdravniškim receptom
po 4 K steklenica.

Kašelj, katar, obolenja, bolečine v prsih, sleze, potenje, grgranje, so večkrat predznaki najnevarnejšega sovražnika našega zdravja, grozovite

tuberkuloze!

Zlo se mora zatreti v kati, in ako se je že vselilo, je treba tem večjega truda, da se je premaga in v to svrhu služi na angl. razstavi z zlato svetinjo in častno diplomu odlikovani, od mnogih zdravnikov priporočeni 315 D 40-9

Halapi-jev

TUBERIN

ki tuberkulozo v resnici premaga, odpravi kašelj, omiljuje bljuvanje krvi, razredčuje slez. — Kdor se hoče osvoboditi tega zla, ali se ga obraniti, naj rabi in naroči eno vzorčno stekl. za 3 K, ali eno veliko stekl. za K 5.—.

Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko:

Lekar. pri apostolu' Budimpešta
Josefsring 64/46.

Največji napredek nove dobe!

Neobhodno potreben
v pralnici

Neobhodno potreben
je sloviti v kuhinji

Minlos^{ov} prašek za pranje

Kot en mož se ga oprijemljejo milijoni

Pristen le s to varst. znamko.

Dobiva se v vseh drogerijah, trgovinah s kolonijalnim blagom, lekarnah in trgovinah s milom.

Na debelo pri L. Minlosu na Dunaju, I.
Mölkербastei 3. 39 D 24-15

Semenska trgovina

edina na Kranjskem strokovno urejena in odlikovana, na drobno in debelo, mnogovrstnih poljskih, zelenjadnih in cvetličnih semen, katera so zanesljivo kaljiva in jamčim za kakovost. Dalje se dobe mnogovrstne cvetlične loncih, preparirane palme, suhi venci. Na razpolago sveži venci in šopki s trakovi in napisi in vsi v to stroko spadajoči predmeti po prav nizkih cenah. Cenik za leto 1906 brezplačno na razpolago. 2614 D 10-9

Z odličnim spoštovanjem

Alois Korsika v Ljubljani.

Dober zaslužek!

Trajno službo ali postranski dohodek, tudi nameščenje kot potniki ali glavni zastopniki morejo dobiti v vseh večjih krajih zaupanja vredne osebe, ki morejo sprejemati življenjska ter ljudska zavarovanja in zavarovanja za otroške dote za nižje-avstrijsko deželno zavarovalnico za življenje in rente, Dunaj I. Löwelstrasse 16, ki jo je ustanovil visoki n. avstr. deželni zbor. Pisma naj se pošiljajo naravnost vodstvu zavoda. 782 4-3

Stanje vlog 30. nov. 1905:
čez 11 milijonov kron.

Preje: Gradišče 1, sedaj:
Kongresni trg 2, I.

Denarni promet od 1. jan. do
30. nov. 1905: čez 50 milj. K.

Lastna glavica K 214.843-38.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 % brez kaknega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. nov. 1905: K 11,173.979-02. Denarni promet od 1. jan. do 30. nov. 1905: 50,407.689-54.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. novembra 1905.

2617 D 26-9

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec, posestnik, podj. in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano, Josip Jarc, veleposestnik v Medvodah, Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani, Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani, Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju, Ivan Kregar, svet. trg. in obrtni zbornice v Ljubljani, Francišek Leskovic, zasebnik in blagajnik Ljudske posojilnice, Ivan Pollak, tovarnar v Ljubljani, Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani, Greg. Silbar, župnik na Rudniku.

Ljubljana

Pred Skofijo 3

Josip Kordin

Ljubljana

Pred Skofijo 3

priporoča

===== svojo bogato zalogo vsakovrstnih zanesljivih semen =====

kakor: črne domače, lucerne in rudeče detelje, esparsete, velikanske rumene, rudeče in bele pese, in korenje za krmo. Raznih semen graha, vseh vrst trav: travnišnice, mešane za suho in mokro zemljo, najboljša krma za živino in konje, jesenska repa, vse vrste solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po nizkih cenah.

Poštnim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.

167 26-13